

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

**Національні рахунки освіти України
у 2008-2010 роках**

Київ - 2012

Національні рахунки освіти України у 2008-2010 роках: Статистичний бюлетень/ Державна служба статистики України.

Статистичний бюлетень містить аналітичний огляд з питань фінансування системи освіти, методологічні положення щодо складання допоміжних (сателітних) рахунків освіти за основними категоріями учасників системи освіти (джерелами фінансування/фінансуючими організаціями, постачальниками освітніх послуг, функціями освіти), роз'яснення щодо системи стандартних класифікацій, визначень, джерел даних та порядку заповнення основного набору таблиць, які використовуються при складанні допоміжних рахунків освіти, а також результати розрахунків витрат на освіту у 2008–2010рр. у вигляді стандартного набору таблиць, що показують рух фінансових потоків від одного учасника системи освіти до іншого.

При використанні даних та матеріалів, що вміщені у статистичному бюлетені “Національні рахунки освіти України у 2008-2010 роках”, посилання на першоджерело обов’язкове.

Відповідальний за випуск Ірина Калачова.

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01023, Україна
- телефони: 287-65-22, 234-12-24, 287-13-33
- факс: 235-37-39
- електронна пошта: I.Kalachova@ukrstat.gov.ua

Зміст

	стор.
Фінансування системи освіти в Україні: стан та тенденції.....	4
Аналітичні таблиці допоміжних (сателітних) рахунків освіти, Україна 2008 рік	15
Аналітичні таблиці допоміжних (сателітних) рахунків освіти, Україна 2009 рік	23
Аналітичні таблиці допоміжних (сателітних) рахунків освіти, Україна 2010 рік	31
Додаток 1. Методологічні положення щодо складання допоміжних (сателітних) рахунків освіти в Україні	39

Фінансування системи освіти в Україні: стан та тенденції

Освіта – основа розвитку особистості, суспільства, нації та держави, запорука майбутнього України, визначальний чинник політичної, соціально-економічної, культурної та наукової життєдіяльності суспільства. Освіта відтворює і нарощує інтелектуальний, духовний та економічний потенціал суспільства. Вона є стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету й конкурентоспроможності держави на міжнародній арені.

За роки незалежності на основі Конституції України визначено пріоритети розвитку освіти, створено відповідну правову базу, здійснюється практичне реформування галузі. Водночас, стан справ у галузі освіти, темпи та глибина перетворень не повною мірою задовольняють потреби особистості, суспільства і держави. Глобалізація, зміна технологій, перехід до постіндустріального, інформаційного суспільства, утвердження пріоритетів сталого розвитку, інші властиві сучасній цивілізації риси зумовлюють розвиток людини як головну мету, ключовий показник й основний важіль прогресу, потребу в радикальній модернізації галузі, ставлять перед державою та суспільством завдання забезпечити пріоритетність розвитку освіти і науки, першочерговість розв'язання їх загальних проблем.

Актуальним завданням є забезпечення доступності здобуття якісної освіти для всіх громадян та подальше утвердження її національного характеру. Мають постійно оновлюватися зміст освіти та організація навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень. Критичним лишається стан фінансування освіти і науки, недостатнім є рівень оплати праці працівників галузі.

Потребують державної підтримки дошкільна, загальна середня освіта у сільській місцевості, професійно-технічна освіта, навчання здібних та обдарованих учнів і студентів, а також дітей з особливостями психічного і фізичного розвитку. Необхідно істотно зміцнити навчально-матеріальну базу, здійснити комп'ютеризацію навчальних закладів, впровадити інформаційні технології, забезпечити ефективну підготовку та підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, запровадити нові економічні та управлінські механізми розвитку освіти. Усі ці проблеми потребують першочергового розв'язання. В Україні повинен забезпечуватися прискорений, випереджальний інноваційний розвиток освіти, а також створюватися умови для розвитку, самоствердження та самореалізації особистості протягом життя.

Одним із напрямків вирішення зазначених проблем є реформування економічних засад системи освіти, яке має спрямовуватися на створення прозорих фінансово-економічних механізмів цільового накопичення та адресного використання коштів, необхідних для реалізації в повному обсязі конституційних прав громадян на освіту. Необхідність вжиття низки заходів

щодо реформування економічних засад системи освіти, зокрема її фінансування, визначено Національною доктриною розвитку освіти. З цією метою Національна доктрина передбачає необхідність збереження контролю держави за механізмами забезпечення обсягів фінансування освіти, які поступово збільшуватимуться за рахунок бюджетного фінансування та залучення додаткових джерел фінансування з метою доведення їх до середніх показників європейських держав. При цьому джерелами фінансування освіти мають бути кошти державного та місцевих бюджетів; кошти юридичних і фізичних осіб, громадських організацій та фондів, у тому числі благодійні внески і пожертвування; кошти від надання навчальними закладами додаткових освітніх та інших послуг; гранти; кредити на розвиток навчальних закладів усіх рівнів та здобуття освіти; кошти від здійснення навчальними закладами економічної діяльності, регламентованої державою.

Передумовою для успішного, цілеспрямованого та ефективного впровадження відповідних реформ є можливість отримання об'єктивної інформації щодо сучасного рівня фінансування системи освіти.

З метою визначення загальних національних витрат у цій сфері й оцінки різноманітних джерел фінансування і використання коштів, що надходять від різних фінансуючих організацій для різних функцій, Україна розпочала впровадження допоміжного рахунка освіти.

Допоміжний рахунок освіти – широко визнаний у європейській статистичній практиці метод узагальнення, опису й аналізу фінансування національних систем освіти, який використовується для удосконалення їх діяльності. Методологія складання допоміжного рахунка освіти розроблена європейськими статистиками для забезпечення Європейської статистичної комісії співставними індикаторами щодо фінансових потоків, спрямованих країнами у цю галузь.

Крім того, він може використовуватися і в інших нестатистичних цілях. Допоміжний рахунок освіти – це інструмент, придатний для інформування керівників у галузі освіти по таких питаннях: розробка стратегії, її реалізація, ведення політичного діалогу, моніторинг та оцінка діяльності всієї системи. У першу чергу рахунок призначений для політиків та керівників, які можуть використати їх для поліпшення управління діяльністю системи освіти.

Це особливо важливо для визначення майбутніх завдань та цілей. За умови регулярного використання рахунок освіти допомагає відслідковувати тенденції витрат, що має значення для моніторингу та оцінки системи освіти. Дані рахунка освіти можуть використовуватися для прогнозування фінансових потреб системи освіти країни.

З урахуванням вищенаведеного очікується, що допоміжний рахунок освіти зможе надати суттєву інформацію для того, щоб Уряд України мав змогу прийняти відповідні політичні рішення, що стосуються реформи фінансування системи освіти.

Загальні витрати на освіту в Україні у 2007 році склали 53,47 млрд.грн., у 2008р. – 70,39 млрд.грн., у 2009р. – 77,41 млрд.грн., у 2010р. – 91,07 млрд.грн. Порівнюючи з показниками національної економіки у 2007 та 2008

роках Україна витратила 7,4% валового внутрішнього продукту (ВВП) на освіту, у 2009р. – 8,5% та у 2010р. цей показник становив 8,4% (державні та приватні витрати разом з урахуванням офіційних та неофіційних прямих платежів населення).

Відповідно, за освітніми рівнями ці витрати у 2010р. становили 1% ВВП – для МСКО 0, 1,1% – МСКО 1, 2,7% – МСКО 2-4, 3,6% – МСКО 5-6. Частка витрат державного сектора на освіту становила 6,9% ВВП, що відповідає рівню розвинутих країн Європейського союзу (таблиця 1).

Таблиця 1

Допоміжні рахунки освіти України за 2007-2010 роки

	2007	2008	2009	2010
Загальна чисельність населення (млн. осіб)	46,4	46,1	46,0	45,8
Обмінний курс US\$ 1 = UAH	5,05	5,27	7,79	7,94
Сукупний Номінальний валовий внутрішній продукт (ВВП)	720 731 млн.грн. (US\$ 142 719,0 млн.)	948 056 млн.грн. (US\$ 179 992,4 млн.)	913 345 млн.грн. (US\$ 117 227,8 млн.)	1 082 569 млн.грн. (US\$ 136 419,3 млн.)
Загальні витрати на освіту	53 470,4 млн.грн. (US\$ 10 588,2 млн.)	70 386,1 млн.грн. (US\$ 13 356,0 млн.)	77 412,0 млн.грн. (US\$ 9 937,4 млн.)	91 070,8 млн.грн. (US\$ 11 469,9 млн.)
Загальні витрати на одного учня/студента	5 793,6 грн. (US\$ 1 147,2)	7 833,6 (US\$ 1 486,5)	8 893,1 (US\$ 1 141,6)	10 758,6 (US\$ 1 355,0)
Загальні витрати на освіту як % від номінального ВВП	7,42	7,42	8,48	8,41
Державні витрати на освіту як % від номінального ВВП	5,59	5,89	6,78	6,86
Розподіл загальних витрат за фінансуючими організаціями, %:				
Державні	75,4	79,3	80,0	81,5
Приватні Компанії	1,1	1,0	1,0	1,0
Домогосподарства	23,5	19,7	19,0	17,5
Донори та інше	-	-	-	-
Розподіл загальних витрат за провайдерами освіти, %:				
Допочаткове навчання (МСКО 0)	10,3	10,7	11,2	11,7
Початкова освіта/Перший етап базової освіти (МСКО 1)	12,6	12,7	13,0	13,6
Перший етап середньої освіти/Другий етап базової освіти (МСКО 2)	18,9	18,5	19,2	18,3
Другий етап середньої освіти (МСКО 3)	9,1	8,8	7,1	7,2
Післясередня, не вища освіта (МСКО 4)	5,8	6,1	6,0	6,2
Перший етап вищої освіти (МСКО 5)	41,6	41,5	42,0	41,4
Другий етап вищої освіти (МСКО 6)	1,7	1,7	1,5	1,6

Розподіл загальних витрат за функціями освіти, %:				
Послуги у сфері освіти	72,1	74,8	77,5	77,2
Другорядна діяльність в межах закладів освіти	19,5	17,7	16,3	16,3
Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	8,4	7,5	6,2	6,5

Основними фінансуючими організаціями в Україні є адміністратори бюджету (центральні та регіональні/місцеві урядові установи) та приватний (недержавний) сектор, представлений домогосподарствами (рис. 1).

Міністерство освіти і науки виступає найбільшим адміністратором центрального бюджету і контролює 72,6% центрального фінансування (27,3% всіх витрат державного сектора), тоді як решта коштів розподіляється Міністерством аграрної політики (9,3%) та іншими центральними урядовими органами (Міністерством охорони здоров'я (5,7%), Міністерством внутрішніх справ (2,9%), Міністерством культури і туризму (2%), Міністерством транспорту та зв'язку та Міністерством фінансів (по 1,7%)). Решта фінансових посередників, з числа органів державного управління, контролювали лише 4,1% коштів Державного бюджету, спрямованих на освіту. Але більш суттєву роль у розподілі коштів, спрямованих в систему освіти відігравали регіональні та місцеві органи управління, що здійснювали пряме фінансування освіти за рахунок коштів місцевих бюджетів, які майже в 2 рази перевищували кошти з Державного бюджету. Місцеві урядові структури розподіляли у 2010 році 62,3% всіх державних фондів і 50,8% загальних витрат на освіту.

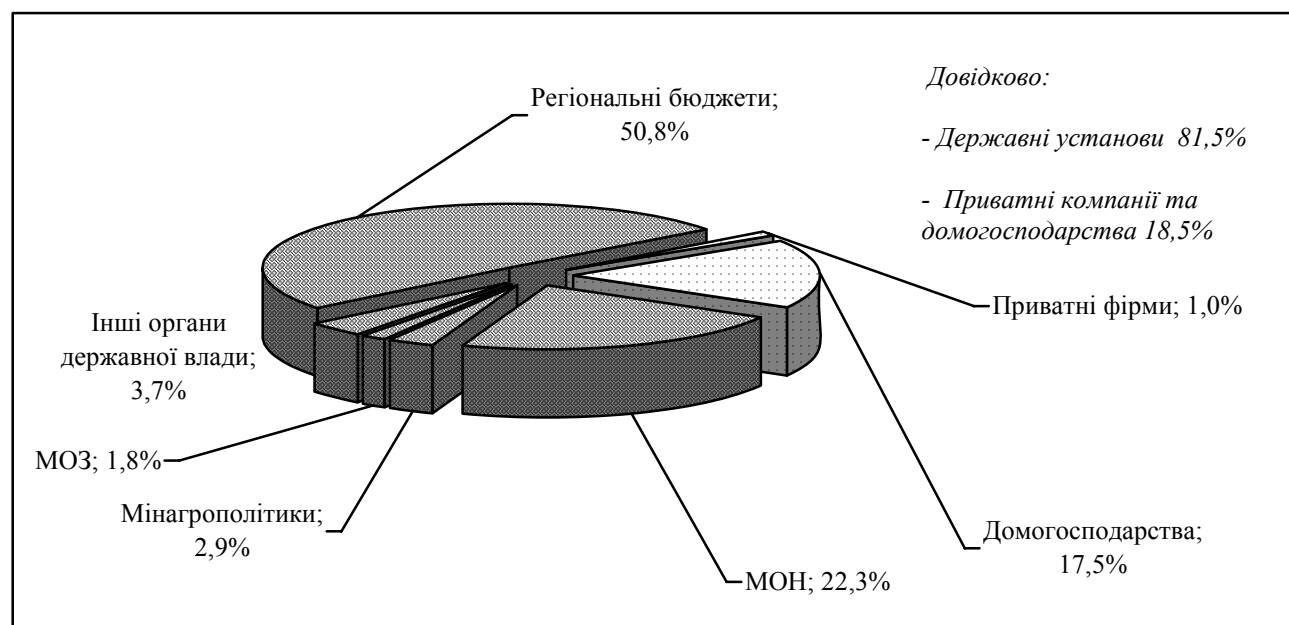

Рис. 1. Структура загальних витрат на освіту за фінансуючими організаціями в Україні в 2010р., %.

У 2010 році кінцеве споживання фінансових коштів системи освіти здійснювалось навчальними закладами, що надавали послуги з отримання

відповідних рівнів освіти: початкова загальна освіта (МСКО 0-1), середня освіта (МСКО 2-3), післясередня, не вища освіта (МСКО 4), перший та другий етап вищої освіти (МСКО 5-6).

Навчальні заклади, що надавали освіту за рівнями, які відповідають МСКО 2-3 та МСКО 5 є найбільшими споживачами фінансових ресурсів: 25,5 та 41,4% від загальних витрат на освіту відповідно.

Для забезпечення другого етапу вищої освіти (МСКО 6) було спожито лише 1,6% від загальних витрат на систему.

Водночас, якщо серед постачальників початкової загальної освіти кошти на рівні МСКО 0 та МСКО 1 розподілялися майже на одному рівні, то серед постачальників середньої освіти кошти, в основному, спрямовувались для забезпечення МСКО 2 – 71,8% від витрат на середню освіту, а серед постачальників першого етапу вищої освіти для МСКО 5А (вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації) – 80% від витрат на перший етап вищої освіти.

Слід відмітити, що постачальниками, які надавали послуги з отримання освітніх рівнів за МСКО 0-4, в основному, споживалися кошти, що надходили з державного сектора (91-96%). Навчальні заклади, що здійснюють підготовку за освітніми рівнями МСКО 5-6, споживали кошти державного (66%) та недержавного секторів (34%). Причому, навчальні заклади, що забезпечували підготовку рівня МСКО 5, на 32% фінансувалися за рахунок коштів домогосподарств.

В Україні в 2010 році витрати на освіту на рівні провайдерів розподілялися таким чином (рис. 2):

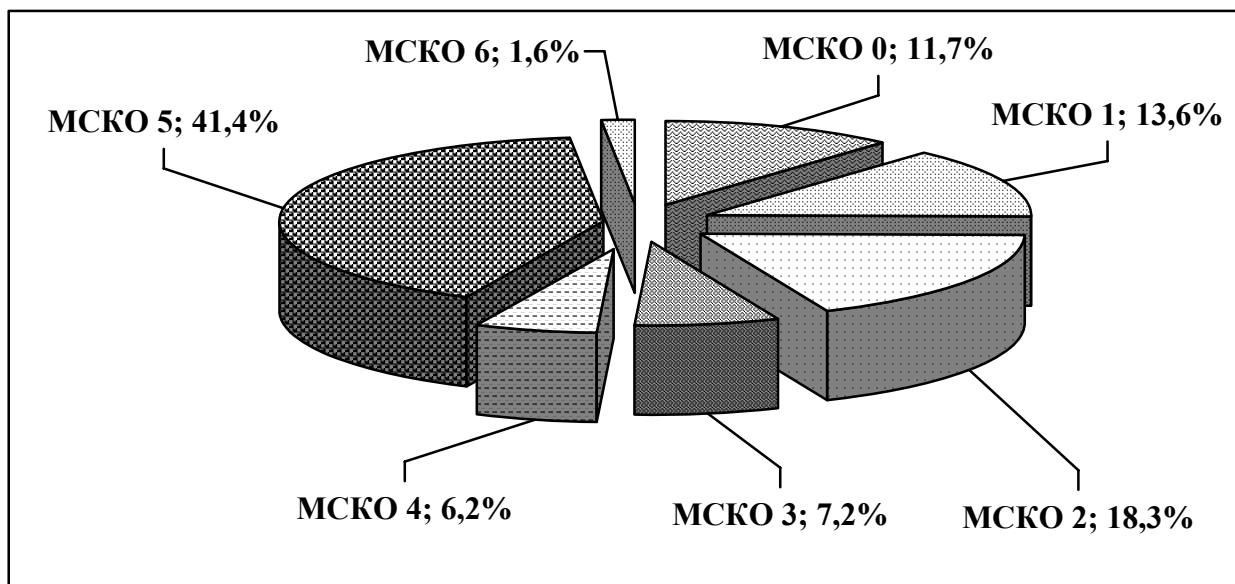

Рис. 2. Структура загальних витрат на освіту по провайдерах в Україні в 2010р., %.

Якщо порівняти структуру витрат за фінансуючими організаціями та провайдерами послуг освіти, то можна відмітити, що серед органів державного управління лише Міністерство внутрішніх справ спрямовувало

кошти на допочакове навчання (МСКО 0). Початкову освіту (МСКО 1) та перший і другий етап середньої освіти (МСКО 2-3) фінансували Міністерство освіти та науки та Міністерство культури і туризму; післясередню, не вищу освіту (МСКО 4) – Міністерство освіти та науки та Міністерство аграрної політики. Також слід зазначити, що переважна більшість органів державного управління виділяла кошти на перший етап вищої освіти (МСКО 5) (МОН, МВС, Мінкультури, МОЗ, Мінпраці, Мінагрополітики, Мінтрансзв'язку, Мінсім'ямолодьспорт, Мінфін). Поряд з цим, як вже зазначалось, регіональні та місцеві органи управління в основному спрямовували ресурси на фінансування початкової (МСКО 0-1) та середньої освіти (МСКО 2-3) відповідно по 46% від витрат на освіту регіональних органів управління. Частка коштів, направлених на фінансування МСКО 4-6 з боку зазначених регіональних органів становила відповідно 2,1; 4,8 та 0,7%.

У системі доступу громадян для здобуття вищої освіти все відчутніший вплив ринкових відносин. За останні роки більшу частину студентів, прийнятих до вищих навчальних закладів складають особи, яких зараховано для навчання на контрактній основі. Тому, значна частина коштів недержавного сектора на рівні домогосподарств (75,8%) витрачається саме для забезпечення першого етапу вищої освіти (МСКО 5).

У галузі освіти створюються продукти та надаються послуги, що мають свою споживну вартість. Результати діяльності галузі виявляються у підвищенні ефективності матеріального виробництва, створенні умов і засобів вдосконалення технічного потенціалу виробництва, підвищенні рівня загальної освіченості населення та кваліфікації працівників.

Аналіз розподілу коштів, спрямованих на освіту, за функціями характеризує види освітніх послуг або заходів, які здійснюються у країні упродовж року.

Із ЗВО 77,2% (70,3 млрд.грн.) було витрачено на основні послуги у сфері освіти, 16,3% – на другорядну діяльність в межах закладів освіти, 6,5% – на другорядну діяльність, що пов'язана з навчанням (рис. 3).

Функціональна структура загальних витрат на освіту в 2010р. (це засвідчено відсотковим розподілом витрат між видами послуг) була такою:

- найбільші витрати (77,2%) йшли на послуги у сфері освіти;
- 8,5% було витрачено на адміністративні послуги/комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати);
- 7,8% – на послуги харчування;
- 3,0% – на фінансові послуги/трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери;
- 2,6% – на інвентар та обмундирування;
- 0,8% – на підручники та канцелярські товари;
- 0,1% – на іншу діяльність у сфері освіти.

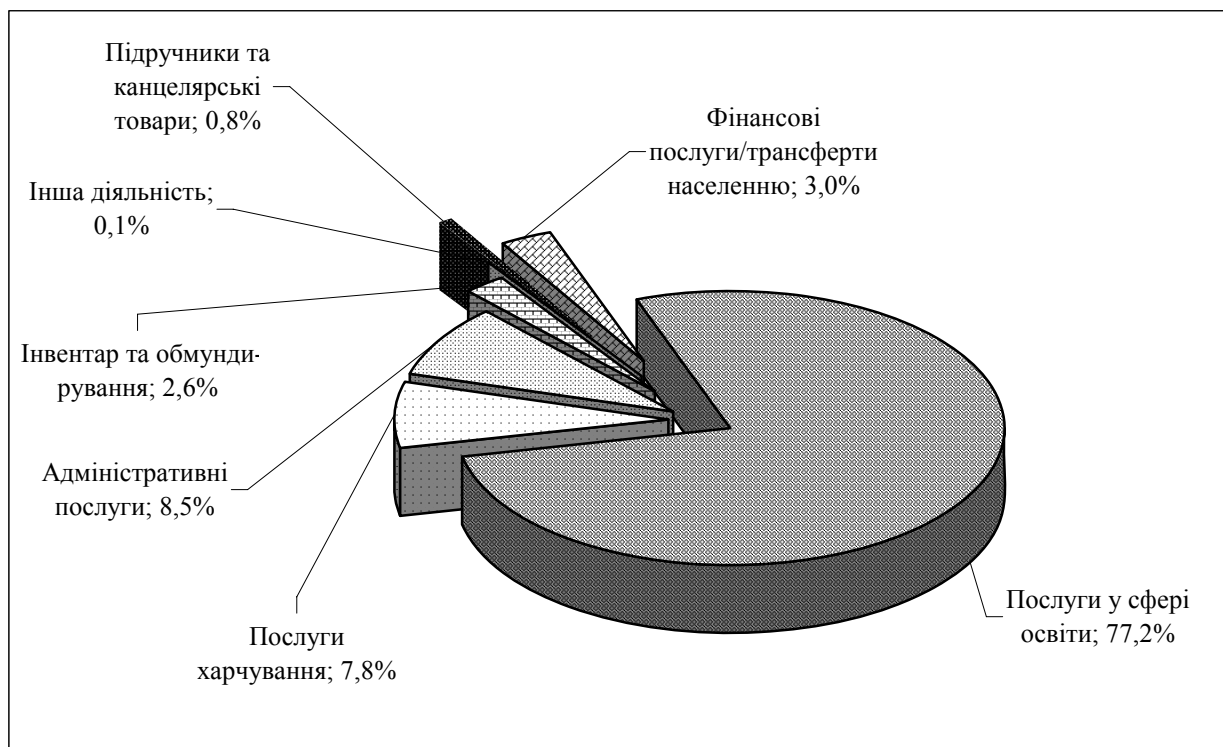

Рис. 3. Структура загальних витрат на освіту за функціями в Україні у 2010р., %¹⁾

1) До другорядної діяльності у межах закладів освіти відносяться такі послуги: медичні, послуги харчування, адміністративні послуги/комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати); до другорядної діяльності, що пов'язана з навчанням: придбання інвентарю та обмундирування, підручників та канцелярських товарів, транспортні та фінансові послуги/трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери.

Слід відмітити, що більшість функцій оплачуються державним сектором. Так, винятково за рахунок державного сектора фінансуються медичні і транспортні послуги, а також фінансові послуги у вигляді трансфертів населенню. Причому, якщо державний сектор забезпечує фінансування послуг у вигляді трансфертів населенню в основному за рахунок коштів державного бюджету (74,2% від витрат державного сектора), то медичні і транспортні послуги переважно фінансуються на регіональному рівні (86,3 та 69% відповідно). Домогосподарства здійснюють основні витрати на харчування (48,3%), що відносяться до другорядної діяльності в межах закладів освіти; придбання інвентарю та обмундирування (67,5%), підручників та канцелярських товарів (62%) (другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням). Приватні фірми та корпорації здійснюють за рахунок коштів роботодавців фінансування тільки основних послуг у сфері освіти (рис. 4).

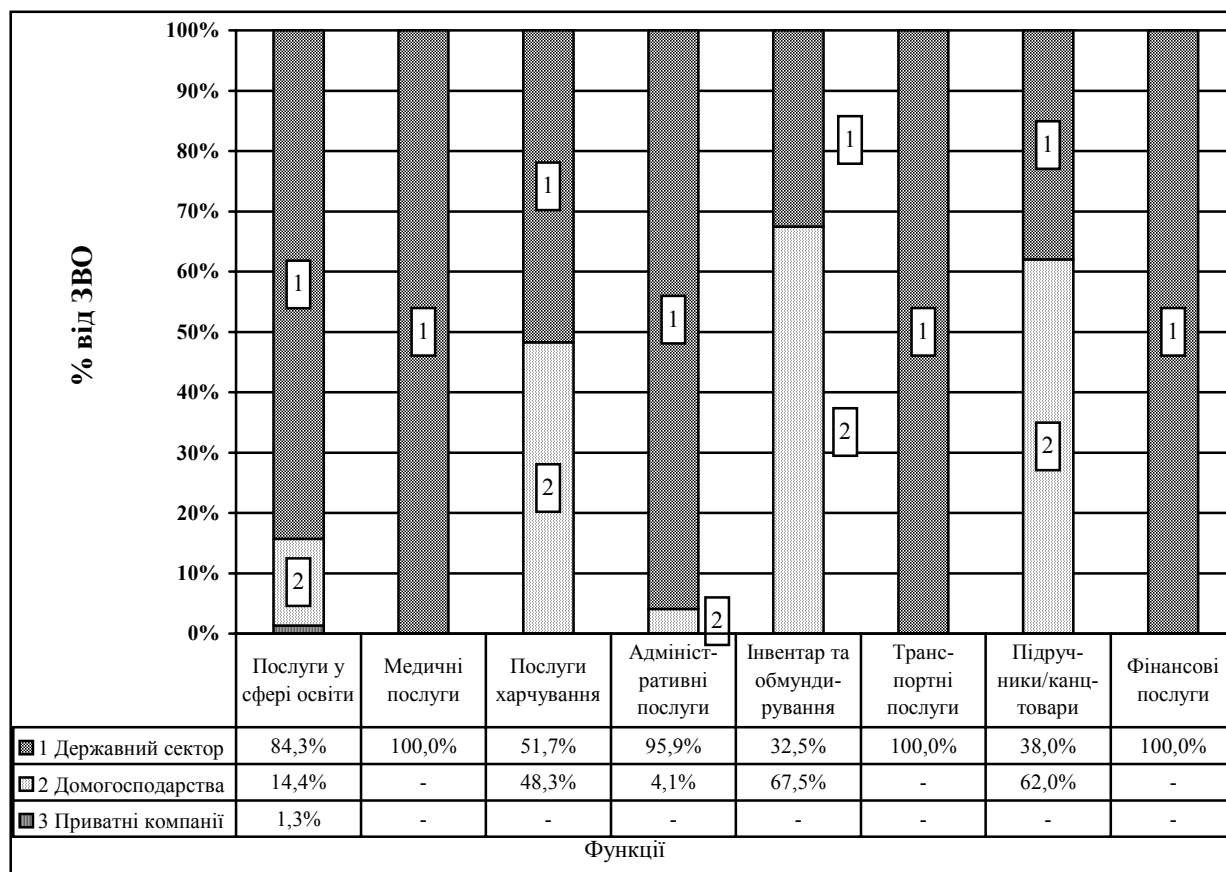

Рис. 4. Структура фінансування загальних функцій освіти у 2010р., %

Державна підтримка розвитку людського капіталу передбачає створення необхідних фінансово-економічних умов для підвищення якості життя населення, всебічного гармонійного розвитку людини, захисту її прав і свобод.

Програми розвитку освіти мають впроваджуватись на підставі таких основних принципів: розширення доступу до освітніх послуг, підвищення якості та ефективності. Для виконання відповідних завдань необхідно знати вартість навчання одного учня для впровадження ефективного фінансування навчальних закладів різних типів.

Середні витрати на навчання одного учня/студента в Україні у 2010 році склали 10759 грн., з них 8773 грн. (82%) – кошти державного сектора, 1986 грн. (18%) – кошти недержавного сектора. За рівнями освіти зазначені витрати у 2010 році становили 8378 грн. (МСКО 0), 7931 грн. (МСКО 1), 7931 грн. (МСКО 2), 11544 грн. (МСКО 3), 13037 грн. (МСКО 4), 15117 грн. (МСКО 5) та 41195 грн. (МСКО 6). Слід відмітити, що порівняно з 2009 та 2008 роками середні витрати на навчання одного учня/студента збільшились відповідно на 21 та 37%, а з 2007 роком майже в два рази. Щорічне зростання середніх витрат на навчання одного учня/студента спостерігається і за окремими рівнями освіти (рис. 5).

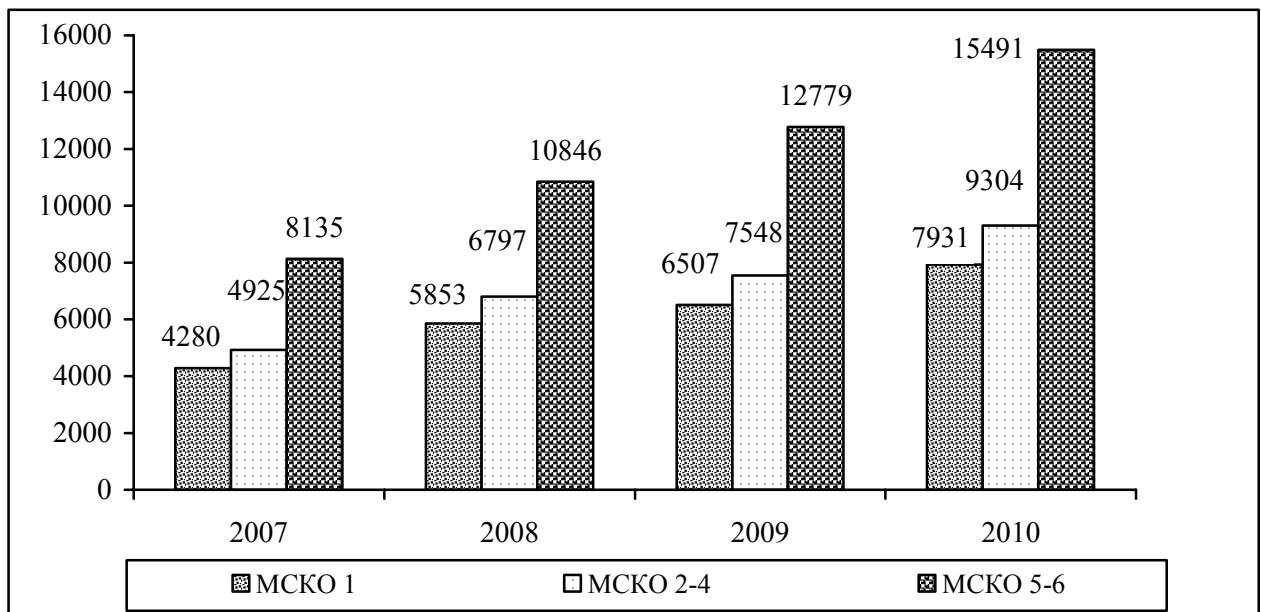

Рис. 5. Середні витрати на навчання на одного учня/студента в Україні у 2007-2010рр. за рівнями освіти, грн.

Розподіл середніх витрат на навчання одного учня/студента за провайдерами та фінансуючими організаціями свідчить, що державний сектор оплачує більшість витрат на освіту. Однак, якщо витрати державного сектора на одного учня на початкову загальну освіту, середню освіту та післясередню, не вищу освіту становили відповідно 94,3, 92,8 та 90,5% від середніх витрат на учня за відповідним рівнем освіти, то частка витрат держави на перший та другий етап вищої освіти складала лише 66,6 та 52,5%.

Також слід відмітити, що основні послуги у сфері освіти у розрахунку на одного учня/студента коштують 8305 грн., другорядні – 1759 грн., з яких витрати на харчування становлять в середньому 840 грн., або майже 47,8% від витрат на другорядну діяльність.

Аналіз розподілу витрат на освіту свідчить, що в Україні порівняно з розвинутими європейськими країнами досить низький рівень витрат у розрахунку на одного учня/студента (менше 20% від середніх витрат на учня/студента у країнах ЄС).

Фінансування закладів **дошкільної освіти** (МСКО 0) здійснюється коштом державного і місцевих бюджетів, коштів підприємств та внесками батьків. За ДРО плата батьків у 2010 році складала 4,0% загальної вартості дошкільної освіти. У 2010 році обсяг платних послуг по утриманню дітей в дошкільних закладах склав близько 423 млн.грн., у середньому 332 грн. на одну дитину.

Фінансування **середньої освіти** (МСКО 1-3) в Україні здійснюється, в основному, за рахунок коштів місцевих бюджетів (91,5% від загальних витрат на відповідний рівень освіти), які виділяються із державного бюджету відповідно до нормативів на одного учня, встановлених для певної території.

Однією із вагомих причин браку коштів є зростання цін на енергоносії, що спричиняє збільшення витрат школи. Комунальні платежі складають 11% поточних витрат державного сектора на загальноосвітні навчальні заклади. Через обмеженість фінансування його ледве вистачає на заробітну плату вчителям, яка складає майже 80% зазначених поточних витрат. Тому, майже нічого не лишається на основні витрати у сфері освіти.

Кошти, які вносять батьки у формі оплати спеціальних занять, підручників, харчування та інших матеріалів, не можуть вирішити проблему дефіцитних бюджетів шкіл. У 2010 році обсяг платних послуг по утриманню дітей у школах склав близько 2557,9 млн.грн., що в середньому становило 600 грн. на одну дитину.

Діяльність закладів **професійно-технічної освіти** (МСКО 4) в основному фінансується з державного бюджету (державний сектор) – 90,5% від загальних витрат. Причому, комунальні платежі складають 9% поточних витрат державного сектора на професійно-технічну освіту, а заробітна плата 55%. Грошей хронічно не вистачає і ефективність такої освіти весь час знижується. Це підтверджує і той факт, що кількість учнів та слухачів професійно-технічних навчальних закладів на кожні 10 тис. населення зменшилась протягом 2000-2010 років на 11% (зі 107 до 95).

За ДРО плата домогосподарств у 2010 році складала 8% загальної вартості професійно-технічної освіти, у середньому 1049 грн. на одного учня. Поряд з цим, роботодавці покривали лише 1,5% загальної вартості професійно-технічної освіти або 193 грн. в середньому на одного учня/слухача.

У **вищій школі** (МСКО 5) також наочною є незбалансованість між масштабами діяльності та обсягами фінансування. Значні обсяги залучаються вищою освітою з позабюджетних коштів, перш за все, за рахунок часткової плати за навчання. За ДРО загальні суми такої плати складають 12072,6 млн. грн., або до 32,1% усіх видатків на вищу освіту (4846 грн. на одного студента).

Дефіцитні бюджети на освіту, нерегулярне надходження бюджетних коштів і непрозорість їхнього розподілу на обласному і місцевому рівнях мають за наслідки зниження якості й ефективності освітніх послуг. Крім того, перекидання значної частини витрат на батьків є подвійним тягарем, оскільки вони вже сплатили податки. Все це, а також брак належного контролю за цільовим використанням бюджету призводить до падіння довіри населення до державної системи освіти.

Фінансування освіти за рахунок надходжень до державного бюджету є ефективним за умов, коли кошти, призначені державою на фінансування освіти, виділялися в достатніх обсягах і на стабільній, об'єктивній основі. І навіть у цьому випадку система централізованого фінансування має доповнюватися громадським контролем за використанням ресурсів та якістю надання послуг на місцевому рівні.

Єдиних правил щодо частки місцевих бюджетів, що їх міста або райони зобов'язані виділяти на освіту з власних доходів, не існує. Це означає, що

міста, які прагнуть компенсувати брак уваги до освіти з боку держави, змушені скорочувати свої комунальні послуги та згортати інвестиційні програми. У той же час, місцеві уряди знаходяться в різних умовах і мають неоднакові можливості щодо фінансування освіти.

Проте, дані, отримані із загального аналізу допоміжного рахунка освіти, показують, що частка витрат державного сектора на освіту в Україні становила 6,9% ВВП, що відповідає рівню розвинутих країн Європейського союзу. Це свідчить, що кошти, які спрямовані на фінансування освіти відповідають економічному розвитку країни. До того ж, аналіз ДРО виявив в Україні залежність від приватного фінансування вищих рівнів освіти. Причому, як перший етап вищої освіти (МСКО 5) так і другий етап вищої освіти (МСКО 6) фінансуються, в основному, домогосподарствами – 96 та 59% від витрат недержавного сектора за відповідними рівнями освіти. Поряд з цим, слід відмітити, що протягом 2007-2010 років частка державного фінансування системи освіти в Україні збільшилась з 75 до 82%.

Таким чином допоміжний рахунок освіти має значні аналітичні можливості. Він містить інформацію про розпорядників коштів системи освіти (джерела фінансування), розподіл коштів за провайдерами, які надають послуги освіти, та за напрямками використання коштів. Тобто, ДРО відповідає на питання про фінансуючі організації, визначає фінансові кошти всіх провайдерів (надавачів) послуг освіти та показує, на надання яких видів діяльності і в якому обсязі провайдери використовують кошти. Крім того, ДРО дозволяє також аналізувати дані за витратами на одного учня/студента по всіх учасниках системи фінансування освіти, що відповідає міжнародним стандартам та вимогам при аналізі функціонування системи освіти.

Підсумовуючи вищезазначене, можна відмітити, що основна цінність допоміжного рахунка освіти полягає в трьохетапному процесі, який складається з отримання результатів, їх інтерпретації та проведення відповідних політичних змін. Причинами, за якими ДРО розглядається в якості політичного інструменту, є такі:

- включає всі фінансуючі організації: державні, приватні, а також зовнішню допомогу. Тому, керівники краще інформовані про сектор освіти в цілому, а не тільки про державний сектор галузі;
- пропонує міжнародний стандарт, що дозволяє керівникам проводити порівняльний аналіз. Політики та керівники можуть порівнювати видатки та їх результати з відповідними видатками та результатами інших країн, що мають схожі соціально-економічні умови. Досвід однієї країни може бути застосований в іншій країні;
- надає інформацію про видатки в систематичній та доступній формі.

Інформація ДРО у поєднанні з нефінансовими даними, такими як рівень охоплення населення країни освітніми програмами, кількість учнів, охоплених певними освітніми ступенями або напрямками, та рівень споживання ресурсів постачальниками освітніх послуг, дозволяє політикам приймати обґрунтовані стратегічні рішення й уникнути потенційно несприятливих.

**Аналітичні таблиці
допоміжних (сателітних)
рахунків освіти, Україна 2008 рік**

**Таблиця 1. Розподіл витрат на освіту
по провайдерах (постачальниках послуг) та функціях**

(тис.грн.)

			ЕС.1	ЕС.2	ЕС.2.1	ЕС.2.2	ЕС.2.3
		Усього	Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Медичні послуги	Послуги харчування	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)
ЕР.1	Початкова загальна освіта	16 512 071,4	11 634 204,3	4 216 413,6	9 724,3	1 910 891,4	2 295 797,9
ЕР.1.1	Допочаткове навчання	7 545 754,9	5 252 058,8	2 141 253,5	4 758,5	1 083 261,4	1 053 233,6
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	8 966 316,4	6 382 145,5	2 075 160,1	4 965,8	827 630,0	1 242 564,3
ЕР.2	Середня освіта	19 247 610,8	13 700 280,8	4 454 658,1	10 659,9	1 776 638,1	2 667 360,1
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	13 039 791,8	9 281 609,6	3 017 923,3	7 221,8	1 203 629,4	1 807 072,1
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	6 207 819,0	4 418 671,2	1 436 734,7	3 438,1	573 008,7	860 288,0
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	4 270 602,5	2 495 331,5	736 222,5	2 134,0	291 707,5	442 381,0
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	29 183 525,3	23 826 540,9	2 943 778,8	1 264,3	2 504 990,8	437 523,7
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації	5 511 280,8	4 709 865,6	434 620,1	117,5	369 295,3	65 207,3
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ ІІІ-ІV рівнів акредитації	23 672 244,5	19 116 675,3	2 509 158,7	1 146,8	2 135 695,5	372 316,4
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта	1 172 272,7	1 025 490,2	104 075,9	69,9	756,1	103 249,9
	Усього	70 386 082,6	52 681 847,8	12 455 148,8	23 852,4	6 484 983,7	5 946 312,6

продовження

		ЕС.3	ЕС.3.1	ЕС.3.2	ЕС.3.3	ЕС.3.4
		Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Інвентар та обмундирування	Транспортні послуги	Підручники та канцелярські товари	Фінансові послуги/трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери
ЕР.1	Початкова загальна освіта	661 453,5	339 962,3	55 023,3	113 376,5	153 091,3
ЕР.1.1	Допочаткове навчання	152 442,7	33 029,3	8 178,0		111 235,4
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	509 010,8	306 933,1	46 845,3	113 376,5	41 855,9
ЕР.2	Середня освіта	1 092 671,9	658 880,1	100 560,9	243 380,5	89 850,3
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	740 258,9	446 375,4	68 127,6	164 884,4	60 871,4
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	352 413,1	212 504,7	32 433,3	78 496,1	28 978,9
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	1 039 048,4	61 143,5	40 999,6	14 912,8	921 992,6
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	2 413 205,6	813 015,8	12 643,9	319 464,5	1 268 081,4
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	366 795,1	106 706,9	1 164,1	47 522,6	211 401,5
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	2 046 410,5	706 308,9	11 479,8	271 941,8	1 056 679,9
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта	42 706,6	1 136,0	6 008,2		35 562,4
	Усього	5 249 086,0	1 874 137,7	215 235,9	691 134,3	2 468 578,1

Таблиця 2. Розподіл витрат на освіту по фінансуючих організаціях (джерелах фінансування) та провайдерах (постачальниках послуг)

		(тис.грн.)						
		Усього	ЕР.1	ЕР.1.1	ЕР.1.2	ЕР.2	ЕР.2.1	ЕР.2.2
			Початкова загальна освіта	Доплаткове навчання	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	Середня освіта	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	Другий етап середньої освіти
EF.1	Державний сектор	55 798 183,3	15 326 529,9	7 214 752,8	8 111 777,1	17 413 207,4	11 797 027,8	5 616 179,7
EF.1.1.	Центральний уряд	20 829 584,7	130 285,0	36 632,2	93 652,9	201 040,6	136 200,2	64 840,4
EF.1.1.1	Міністерство освіти та науки України	14 909 256,2	80 720,0		80 720,0	173 278,2	117 391,8	55 886,4
EF.1.1.2	Міністерство внутрішніх справ України	629 178,7	34 734,8	34 734,8				
EF.1.1.3	Міністерство культури і туризму України	410 464,8	12 932,9		12 932,9	27 762,5	18 808,4	8 954,1
EF.1.1.4	Міністерство оборони України							
EF.1.1.5	Міністерство охорони здоров'я України	1 238 465,5						
EF.1.1.6	Міністерство праці і соціальної політики України	26 792,7						
EF.1.1.7	Міністерство аграрної політики України	1 933 604,8						
EF.1.1.8	Міністерство транспорту та зв'язку України	577 563,1						
EF.1.1.9	Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту	135 336,7						
EF.1.1.10	Міністерство фінансів України	380 534,7						
EF.1.1.11	Інші міністерства та відомства	588 387,5	1 897,4	1 897,4				
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	34 968 598,6	15 196 244,9	7 178 120,7	8 018 124,2	17 212 166,8	11 660 827,6	5 551 339,2
EF.2	Недержавний сектор	14 587 899,3	1 185 541,5	331 002,1	854 539,4	1 834 403,3	1 242 764,0	591 639,4
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	713 267,8	4 777,9	1 635,1	3 142,8	6 746,5	4 570,6	2 175,9
EF.2.2	Домашні господарства	13 874 631,5	1 180 763,6	329 367,0	851 396,6	1 827 656,8	1 238 193,4	589 463,4
EF.3	Увесь інший світ							
	Усього	70 386 082,6	16 512 071,4	7 545 754,9	8 966 316,4	19 247 610,8	13 039 791,8	6 207 819,0

продовження

		ЕР.3	ЕР.4	ЕР.4.1	ЕР.4.2	ЕР.5
		Післясередня, не вища освіта	Перший етап вищої освіти	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	Другий етап вищої освіти та освіти, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта
ЕФ.1	Державний сектор	3 770 711,4	18 619 304,9	3 996 922,8	14 622 382,2	668 429,6
ЕФ.1.1.	Центральний уряд	3 035 982,6	17 068 053,7	2 720 192,0	14 347 861,8	394 222,7
<i>ЕФ.1.1.1</i>	<i>Міністерство освіти та науки України</i>	3 010 848,9	11 637 993,6	1 779 915,6	9 858 078,0	6 415,5
<i>ЕФ.1.1.2</i>	<i>Міністерство внутрішніх справ України</i>		594 443,9		594 443,9	
<i>ЕФ.1.1.3</i>	<i>Міністерство культури і туризму України</i>		346 760,8	4 636,5	342 124,2	23 008,7
<i>ЕФ.1.1.4</i>	<i>Міністерство оборони України</i>					
<i>ЕФ.1.1.5</i>	<i>Міністерство охорони здоров'я України</i>		1 125 212,9	4 735,2	1 120 477,7	113 252,6
<i>ЕФ.1.1.6</i>	<i>Міністерство праці і соціальної політики України</i>		26 094,7	12 648,8	13 445,9	698,0
<i>ЕФ.1.1.7</i>	<i>Міністерство аграрної політики України</i>	7 869,2	1 910 258,9	731 126,5	1 179 132,4	15 476,6
<i>ЕФ.1.1.8</i>	<i>Міністерство транспорту та зв'язку України</i>		577 502,7	116 464,7	461 038,0	60,4
<i>ЕФ.1.1.9</i>	<i>Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту</i>		134 836,0	16 877,7	117 958,2	500,7
<i>ЕФ.1.1.10</i>	<i>Міністерство фінансів України</i>		358 398,9	15 895,4	342 503,5	22 135,8
<i>ЕФ.1.1.11</i>	<i>Інші міністерства та відомства</i>	17 264,5	356 551,2	37 891,5	318 659,7	212 674,4
ЕФ.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	734 728,8	1 551 251,2	1 276 730,8	274 520,4	274 206,9
ЕФ.2	Недержавний сектор	499 891,1	10 564 220,3	1 514 358,0	9 049 862,3	503 843,1
ЕФ.2.1	Приватні фірми та корпорації	62 816,7	405 681,0	58 612,7	347 068,3	233 245,7
ЕФ.2.2	Домашні господарства	437 074,4	10 158 539,3	1 455 745,4	8 702 794,0	270 597,4
ЕФ.3	Увесь інший світ					
	Усього	4 270 602,5	29 183 525,3	5 511 280,8	23 672 244,5	1 172 272,7

**Таблиця 3. Розподіл витрат на освіту
по фінансуючих організаціях (фінансових агентах) та функціях**

(тис.грн.)

			ЕС.1	ЕС.2	ЕС.2.1	ЕС.2.2	ЕС.2.3
		Усього	Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Медичні послуги	Послуги харчування	Адміністративні послуги/ Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)
EF.1	Державний сектор	55 798 183,3	44 418 263,6	8 349 171,3	23 852,4	2 725 585,9	5 599 733,0
EF.1.1	Центральний уряд	20 829 584,7	17 819 346,1	820 830,5	3 280,2	222 976,9	594 573,3
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	34 968 598,6	26 598 917,5	7 528 340,8	20 572,2	2 502 608,9	5 005 159,8
EF.2	Недержавний сектор	14 587 899,3	8 263 584,2	4 105 977,5		3 759 397,9	346 579,6
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	713 267,8	713 267,8				
EF.2.2	Домашні господарства	13 874 631,5	7 550 316,4	4 105 977,5		3 759 397,9	346 579,6
EF.3	Увесь інший світ						
	Усього	70 386 082,6	52 681 847,8	12 455 148,8	23 852,4	6 484 983,7	5 946 312,6

продовження

		ЕС.3	ЕС.3.1	ЕС.3.2	ЕС.3.3	ЕС.3.4
		Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Інвентар та обмундирування	Транспортні послуги	Підручники та канцелярські товари	Фінансові послуги/ Трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери
EF.1	Державний сектор	3 030 748,4	160 731,8	215 235,9	186 202,6	2 468 578,1
EF.1.1	Центральний уряд	2 189 408,1	27 332,8	50 268,9	184 865,1	1 926 941,4
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	841 340,3	133 399,0	164 967,0	1 337,5	541 636,7
EF.2	Недержавний сектор	2 218 337,6	1 713 405,9		504 931,7	
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації					
EF.2.2	Домашні господарства	2 218 337,6	1 713 405,9		504 931,7	
EF.3	Увесь інший світ					
	Усього	5 249 086,0	1 874 137,7	215 235,9	691 134,3	2 468 578,1

**Аналітичні таблиці
допоміжних (сателітних)
рахунків освіти, Україна 2009 рік**

**Таблиця 1. Розподіл витрат на освіту
по провайдерах (постачальниках послуг) та функціях**

(тис.грн.)

			ЕС.1	ЕС.2	ЕС.2.1	ЕС.2.2	ЕС.2.3
		Усього	Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Медичні послуги	Послуги харчування	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)
ЕР.1	Початкова загальна освіта	18 712 412,4	13 394 655,2	4 632 024,9	11 958,5	2 080 086,4	2 539 980,0
ЕР.1.1	Допочаткове навчання	8 690 489,7	6 048 637,5	2 448 125,8	5 465,3	1 192 118,5	1 250 542,0
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	10 021 922,7	7 346 017,6	2 183 899,1	6 493,2	887 967,9	1 289 438,0
ЕР.2	Середня освіта	20 384 840,8	14 941 983,0	4 442 105,2	13 207,3	1 806 148,8	2 622 749,1
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	14 893 917,2	10 917 164,4	3 245 566,1	9 649,7	1 319 639,0	1 916 277,3
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	5 490 923,6	4 024 818,6	1 196 539,2	3 557,6	486 509,8	706 471,8
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	4 642 134,0	2 733 245,5	723 394,4	2 471,0	324 585,7	396 337,7
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	32 480 351,7	27 878 797,7	2 731 738,1	1 624,2	2 365 952,4	364 161,5
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	6 209 112,1	5 525 052,7	392 417,4	123,6	327 317,6	64 976,1
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	26 271 239,6	22 353 745,0	2 339 320,7	1 500,5	2 038 634,8	299 185,4
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта	1 192 219,1	1 076 119,7	70 693,0	62,4	434,2	70 196,4
	Усього	77 411 958,0	60 024 801,2	12 599 955,6	29 323,3	6 577 207,6	5 993 424,7

продовження

		ЕС.3	ЕС.3.1	ЕС.3.2	ЕС.3.3	ЕС.3.4
		Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Інвентар та обмундирування	Транспортні послуги	Підручники та канцелярські товари	Фінансові послуги/трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери
ЕР.1	Початкова загальна освіта	685 732,4	335 270,6	56 090,3	115 398,6	178 972,8
ЕР.1.1	Допочаткове навчання	193 726,4	27 027,0	7 948,7	0,0	158 750,7
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	492 006,0	308 243,6	48 141,6	115 398,6	20 222,1
ЕР.2	Середня освіта	1 000 752,5	626 975,2	97 921,3	234 723,7	41 132,3
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	731 186,7	458 091,2	71 544,9	171 497,8	30 052,8
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	269 565,8	168 884,0	26 376,4	63 225,9	11 079,5
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	1 185 494,1	60 596,0	41 745,1	16 054,9	1 067 098,1
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	1 869 815,9	761 929,3	11 593,3	302 743,6	793 549,7
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	291 642,0	95 209,5	1 117,6	42 478,9	152 835,9
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	1 578 173,9	666 719,8	10 475,7	260 264,6	640 713,8
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта	45 406,3	1 021,1	5 109,0	0,0	39 276,3
	Усього	4 787 201,2	1 785 792,3	212 458,9	668 920,9	2 120 029,2

Таблиця 2. Розподіл витрат на освіту по фінансуючих організаціях (джерелах фінансування) та провайдерах (постачальниках послуг)

		(тис.грн.)						
		Усього	ЕР.1	ЕР.1.1	ЕР.1.2	ЕР.2	ЕР.2.1	ЕР.2.2
			Початкова загальна освіта	Доплаткове навчання	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	Середня освіта	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	Другий етап середньої освіти
ЕФ.1	Державний сектор	61 891 635,0	17 473 789,9	8 325 175,4	9 148 614,5	18 608 510,1	13 596 064,4	5 012 445,7
ЕФ.1.1.	Центральний уряд	23 215 888,4	140 471,0	41 945,6	98 525,4	200 403,1	146 421,9	53 981,2
<i>ЕФ.1.1.1</i>	<i>Міністерство освіти та науки України</i>	16 887 825,8	84 324,4		84 324,4	171 517,9	125 317,3	46 200,6
<i>ЕФ.1.1.2</i>	<i>Міністерство внутрішніх справ України</i>	702 294,6	40 459,2	40 459,2				
<i>ЕФ.1.1.3</i>	<i>Міністерство культури і туризму України</i>	460 984,6	14 201,0		14 201,0	28 885,2	21 104,6	7 780,6
<i>ЕФ.1.1.4</i>	<i>Міністерство оборони України</i>							
<i>ЕФ.1.1.5</i>	<i>Міністерство охорони здоров'я України</i>	1 351 283,4						
<i>ЕФ.1.1.6</i>	<i>Міністерство праці і соціальної політики України</i>	29 948,1						
<i>ЕФ.1.1.7</i>	<i>Міністерство аграрної політики України</i>	2 130 706,5						
<i>ЕФ.1.1.8</i>	<i>Міністерство транспорту та зв'язку України</i>	405 474,5						
<i>ЕФ.1.1.9</i>	<i>Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту</i>	158 596,8						
<i>ЕФ.1.1.10</i>	<i>Міністерство фінансів України</i>	308 746,8						
<i>ЕФ.1.1.11</i>	<i>Інші міністерства та відомства</i>	780 027,2	1 486,4	1 486,4				
ЕФ.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	38 675 746,6	17 333 319,0	8 283 229,9	9 050 089,1	18 408 107,0	13 449 642,5	4 958 464,5
ЕФ.2	Недержавний сектор	15 520 323,1	1 238 622,5	365 314,3	873 308,2	1 776 330,7	1 297 852,8	478 477,9
ЕФ.2.1	Приватні фірми та корпорації	775 216,0	6 259,4	1 660,0	4 599,4	9 355,2	6 835,3	2 520,0
ЕФ.2.2	Домашні господарства	14 745 107,1	1 232 363,1	363 654,3	868 708,8	1 766 975,4	1 291 017,5	475 958,0
ЕФ.3	Увесь інший світ							
	Усього	77 411 958,0	18 712 412,4	8 690 489,7	10 021 922,7	20 384 840,8	14 893 917,2	5 490 923,6

продовження

		ЕР.3	ЕР.4	ЕР.4.1	ЕР.4.2	ЕР.5
		Післясередня, не вища освіта	Перший етап вищої освіти	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	Другий етап вищої освіти та освіти, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта
ЕФ.1	Державний сектор	4 112 541,8	21 031 071,3	4 659 617,3	16 371 454,0	665 721,8
ЕФ.1.1.	Центральний уряд	3 288 024,7	19 190 453,6	3 129 004,1	16 061 449,5	396 536,0
<i>ЕФ.1.1.1</i>	<i>Міністерство освіти та науки України</i>	3 269 280,9	13 355 949,8	2 087 827,4	11 268 122,4	6 752,9
<i>ЕФ.1.1.2</i>	<i>Міністерство внутрішніх справ України</i>		661 835,4		661 835,4	
<i>ЕФ.1.1.3</i>	<i>Міністерство культури і туризму України</i>		392 205,1	7 340,3	384 864,8	25 693,3
<i>ЕФ.1.1.4</i>	<i>Міністерство оборони України</i>					
<i>ЕФ.1.1.5</i>	<i>Міністерство охорони здоров'я України</i>		1 228 827,2	6 922,8	1 221 904,4	122 456,2
<i>ЕФ.1.1.6</i>	<i>Міністерство праці і соціальної політики України</i>		29 318,5	13 495,4	15 823,1	629,6
<i>ЕФ.1.1.7</i>	<i>Міністерство аграрної політики України</i>	8 487,6	2 107 536,1	801 846,7	1 305 689,4	14 682,9
<i>ЕФ.1.1.8</i>	<i>Міністерство транспорту та зв'язку України</i>		405 463,9	128 731,4	276 732,6	10,6
<i>ЕФ.1.1.9</i>	<i>Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту</i>		158 154,5	19 860,3	138 294,1	442,3
<i>ЕФ.1.1.10</i>	<i>Міністерство фінансів України</i>		292 904,5	18 396,9	274 507,7	15 842,3
<i>ЕФ.1.1.11</i>	<i>Інші міністерства та відомства</i>	10 256,2	558 258,6	44 582,9	513 675,7	210 025,9
ЕФ.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	824 517,1	1 840 617,7	1 530 613,2	310 004,5	269 185,8
ЕФ.2	Недержавний сектор	529 592,2	11 449 280,4	1 549 494,8	9 899 785,6	526 497,3
ЕФ.2.1	Приватні фірми та корпорації	61 558,8	490 209,1	66 801,2	423 407,9	207 833,5
ЕФ.2.2	Домашні господарства	468 033,4	10 959 071,3	1 482 693,6	9 476 377,7	318 663,8
ЕФ.3	Увесь інший світ					
	Усього	4 642 134,0	32 480 351,7	6 209 112,1	26 271 239,6	1 192 219,1

**Таблиця 3. Розподіл витрат на освіту
по фінансуючих організаціях (фінансових агентах) та функціях**

(тис.грн.)

			ЕС.1	ЕС.2	ЕС.2.1	ЕС.2.2	ЕС.2.3
		Усього	Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Медичні послуги	Послуги харчування	Адміністративні послуги/ Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)
EF.1	Державний сектор	61 891 635,0	50 543 015,2	8 686 604,0	29 323,3	2 994 511,8	5 662 768,8
EF.1.1	Центральний уряд	23 215 888,4	20 645 032,8	742 677,2	3 931,5	254 313,1	484 432,6
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	38 675 746,6	29 897 982,3	7 943 926,8	25 391,8	2 740 198,8	5 178 336,3
EF.2	Недержавний сектор	15 520 323,1	9 481 786,0	3 913 351,7		3 582 695,8	330 655,9
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	775 216,0	775 216,0				
EF.2.2	Домашні господарства	14 745 107,1	8 706 570,0	3 913 351,7		3 582 695,8	330 655,9
EF.3	Увесь інший світ						
	Усього	77 411 958,0	60 024 801,2	12 599 955,6	29 323,3	6 577 207,6	5 993 424,7

продовження

		ЕС.3	ЕС.3.1	ЕС.3.2	ЕС.3.3	ЕС.3.4
		Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Інвентар та обмундирування	Транспортні послуги	Підручники та канцелярські товари	Фінансові послуги/ Трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери
EF.1	Державний сектор	2 662 015,8	143 738,5	212 458,9	185 789,2	2 120 029,2
EF.1.1	Центральний уряд	1 828 178,4	20 659,5	48 709,7	184 792,5	1 574 016,7
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	833 837,5	123 078,9	163 749,2	996,8	546 012,5
EF.2	Недержавний сектор	2 125 185,4	1 642 053,8		483 131,6	
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації					
EF.2.2	Домашні господарства	2 125 185,4	1 642 053,8		483 131,6	
EF.3	Увесь інший світ					
	Усього	4 787 201,2	1 785 792,3	212 458,9	668 920,9	2 120 029,2

**Аналітичні таблиці
допоміжних (сателітних)
рахунків освіти, Україна 2010 рік**

**Таблиця 1. Розподіл витрат на освіту
по провайдерах (постачальниках послуг) та функціях**

(тис.грн.)

			ЕС.1	ЕС.2	ЕС.2.1	ЕС.2.2	ЕС.2.3
		Усього	Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Медичні послуги	Послуги харчування	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)
ЕР.1	Початкова загальна освіта	23 062 577,3	16 112 773,2	5 944 985,1	15 018,6	2 530 456,3	3 399 510,2
ЕР.1.1	Допочаткове навчання	10 663 187,0	7 158 768,4	3 139 342,8	6 653,0	1 502 825,6	1 629 864,3
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	12 399 390,3	8 954 004,8	2 805 642,3	8 365,6	1 027 630,7	1 769 645,9
ЕР.2	Середня освіта	23 203 994,7	16 756 362,6	5 250 428,2	15 655,3	1 923 089,5	3 311 683,4
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	16 667 491,2	12 036 139,9	3 771 396,6	11 245,2	1 381 360,3	2 378 791,0
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	6 536 503,5	4 720 222,7	1 479 031,6	4 410,1	541 729,2	932 892,4
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	5 651 951,8	3 379 706,6	910 226,1	3 289,0	369 378,4	537 558,7
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	37 660 476,9	32 729 284,5	2 688 182,8	1 638,7	2 286 814,7	399 729,3
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	7 595 313,4	6 818 498,4	404 729,3	146,1	335 287,5	69 295,7
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	30 065 163,5	25 910 786,1	2 283 453,4	1 492,6	1 951 527,3	330 433,6
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта	1 491 840,2	1 326 358,5	95 033,0	92,0	1 076,5	93 864,6
	Усього	91 070 840,9	70 304 485,5	14 888 855,2	35 693,6	7 110 815,5	7 742 346,1

продовження

		ЕС.3	ЕС.3.1	ЕС.3.2	ЕС.3.3	ЕС.3.4
		Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Інвентар та обмундирування	Транспортні послуги	Підручники та канцелярські товари	Фінансові послуги/трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери
ЕР.1	Початкова загальна освіта	1 004 819,0	579 240,6	16 872,2	140 208,6	268 497,6
ЕР.1.1	Допочаткове навчання	365 075,7	116 203,2	7 907,2	0,0	240 965,3
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	639 743,3	463 037,4	8 964,9	140 208,6	27 532,3
ЕР.2	Середня освіта	1 197 204,0	866 519,9	16 776,8	262 383,9	51 523,4
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	859 954,8	622 423,5	12 050,8	188 471,0	37 009,4
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	337 249,2	244 096,3	4 726,0	73 912,8	14 514,0
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	1 362 019,0	99 973,9	13 892,1	18 029,6	1 230 123,4
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	2 243 009,6	761 993,8	3 142,1	327 012,5	1 150 861,1
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	372 085,6	108 221,0	476,5	48 681,2	214 706,9
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	1 870 924,0	653 772,9	2 665,6	278 331,3	936 154,2
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта	70 448,7	26 673,1	4 980,0	0,0	38 795,6
	Усього	5 877 500,2	2 334 401,4	55 663,1	747 634,7	2 739 801,1

Таблиця 2. Розподіл витрат на освіту по фінансуючих організаціях (джерелах фінансування) та провайдерах (постачальниках послуг)

		(тис.грн.)						
		Усього	ЕР.1	ЕР.1.1	ЕР.1.2	ЕР.2	ЕР.2.1	ЕР.2.2
			Початкова загальна освіта	Доплаткове навчання	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	Середня освіта	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	Другий етап середньої освіти
ЕФ.1	Державний сектор	74 262 633,7	21 741 612,1	10 238 263,2	11 503 349,0	21 527 159,2	15 463 015,8	6 064 143,4
ЕФ.1.1.	Центральний уряд	27 960 089,9	213 385,7	60 290,9	153 094,8	286 498,8	205 792,8	80 705,9
ЕФ.1.1.1	Міністерство освіти та науки України	20 296 704,3	134 263,8		134 263,8	251 258,9	180 479,9	70 779,0
ЕФ.1.1.2	Міністерство внутрішніх справ України	812 751,2	49 562,5	49 562,5				
ЕФ.1.1.3	Міністерство культури і туризму України	547 836,0	18 727,3		18 727,3	35 046,0	25 173,6	9 872,4
ЕФ.1.1.4	Міністерство оборони України							
ЕФ.1.1.5	Міністерство охорони здоров'я України	1 598 461,3						
ЕФ.1.1.6	Міністерство праці і соціальної політики України	33 248,7						
ЕФ.1.1.7	Міністерство аграрної політики України	2 609 061,5						
ЕФ.1.1.8	Міністерство транспорту та зв'язку України	484 211,4						
ЕФ.1.1.9	Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту	189 106,5						
ЕФ.1.1.10	Міністерство фінансів України	467 279,2						
ЕФ.1.1.11	Інші міністерства та відомства	921 429,9	10 832,1	10 728,4	103,6	194,0	139,3	54,6
ЕФ.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	46 302 543,8	21 528 226,5	10 177 972,3	11 350 254,2	21 240 660,4	15 257 222,9	5 983 437,5
ЕФ.2	Недержавний сектор	16 808 207,1	1 320 965,1	424 923,8	896 041,3	1 676 835,5	1 204 475,4	472 360,1
ЕФ.2.1	Приватні фірми та корпорації	882 559,9	7 165,7	1 935,9	5 229,8	9 787,0	7 030,0	2 757,0
ЕФ.2.2	Домашні господарства	15 925 647,2	1 313 799,4	422 987,9	890 811,5	1 667 048,5	1 197 445,4	469 603,1
ЕФ.3	Увесь інший світ							
	Усього	91 070 840,9	23 062 577,3	10 663 187,0	12 399 390,3	23 203 994,7	16 667 491,2	6 536 503,5

продовження

		ЕР.3	ЕР.4	ЕР.4.1	ЕР.4.2	ЕР.5
		Післясередня, не вища освіта	Перший етап вищої освіти	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта
ЕФ.1	Державний сектор	5 113 128,2	25 097 281,5	5 783 375,0	19 313 906,5	783 452,7
ЕФ.1.1.	Центральний уряд	4 140 551,5	22 854 257,8	3 897 609,9	18 956 648,0	465 396,2
<i>ЕФ.1.1.1</i>	<i>Міністерство освіти та науки України</i>	4 115 940,4	15 787 439,6	2 626 949,9	13 160 489,7	7 801,6
<i>ЕФ.1.1.2</i>	<i>Міністерство внутрішніх справ України</i>		763 188,7		763 188,7	
<i>ЕФ.1.1.3</i>	<i>Міністерство культури і туризму України</i>		464 636,5	9 514,0	455 122,6	29 426,2
<i>ЕФ.1.1.4</i>	<i>Міністерство оборони України</i>					
<i>ЕФ.1.1.5</i>	<i>Міністерство охорони здоров'я України</i>		1 456 204,2	9 310,6	1 446 893,6	142 257,1
<i>ЕФ.1.1.6</i>	<i>Міністерство праці і соціальної політики України</i>		32 529,6	14 459,9	18 069,7	719,0
<i>ЕФ.1.1.7</i>	<i>Міністерство аграрної політики України</i>	10 814,2	2 577 620,1	970 448,7	1 607 171,4	20 627,2
<i>ЕФ.1.1.8</i>	<i>Міністерство транспорту та зв'язку України</i>		484 173,6	160 015,6	324 157,9	37,8
<i>ЕФ.1.1.9</i>	<i>Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту</i>		188 632,2	26 083,8	162 548,4	474,3
<i>ЕФ.1.1.10</i>	<i>Міністерство фінансів України</i>		449 752,6	24 460,5	425 292,1	17 526,5
<i>ЕФ.1.1.11</i>	<i>Інші міністерства та відомства</i>	13 796,8	650 080,6	56 366,7	593 713,8	246 526,5
ЕФ.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	972 576,7	2 243 023,6	1 885 765,1	357 258,5	318 056,5
ЕФ.2	Недержавний сектор	538 823,6	12 563 195,4	1 811 938,4	10 751 257,0	708 387,5
ЕФ.2.1	Приватні фірми та корпорації	83 877,3	490 608,2	71 180,8	419 427,4	291 121,7
ЕФ.2.2	Домашні господарства	454 946,3	12 072 587,2	1 740 757,6	10 331 829,6	417 265,8
ЕФ.3	Увесь інший світ					
	Усього	5 651 951,8	37 660 476,9	7 595 313,4	30 065 163,5	1 491 840,2

**Таблиця 3. Розподіл витрат на освіту
по фінансуючих організаціях (фінансових агентах) та функціях**

(тис.грн.)

			ЕС.1	ЕС.2	ЕС.2.1	ЕС.2.2	ЕС.2.3
		Усього	Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Медичні послуги	Послуги харчування	Адміністративні послуги/ Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)
EF.1	Державний сектор	74 262 633,7	59 288 554,4	11 135 317,8	35 693,6	3 673 875,1	7 425 749,1
EF.1.1	Центральний уряд	27 960 089,9	24 502 692,5	1 037 079,9	4 890,3	312 288,6	719 901,0
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	46 302 543,8	34 785 861,9	10 098 237,9	30 803,3	3 361 586,4	6 705 848,1
EF.2	Недержавний сектор	16 808 207,1	11 015 931,1	3 753 537,4		3 436 940,4	316 597,0
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	882 559,9	882 559,9				
EF.2.2	Домашні господарства	15 925 647,2	10 133 371,2	3 753 537,4		3 436 940,4	316 597,0
EF.3	Увесь інший світ						
	Усього	91 070 840,9	70 304 485,5	14 888 855,2	35 693,6	7 110 815,5	7 742 346,1

продовження

		ЕС.3	ЕС.3.1	ЕС.3.2	ЕС.3.3	ЕС.3.4
		Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Інвентар та обмундирування	Транспортні послуги	Підручники та канцелярські товари	Фінансові послуги/ Трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери
EF.1	Державний сектор	3 838 761,6	759 333,1	55 663,1	283 964,3	2 739 801,1
<i>EF.1.1</i>	<i>Центральний уряд</i>	2 420 317,5	88 206,4	17 255,9	282 921,1	2 031 934,1
<i>EF.1.2</i>	<i>Обласні бюджети/ Місцевий уряд</i>	1 418 444,1	671 126,7	38 407,2	1 043,3	707 866,9
EF.2	Недержавний сектор	2 038 738,6	1 575 068,3		463 670,4	
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації					
EF.2.2	Домашні господарства	2 038 738,6	1 575 068,3		463 670,4	
EF.3	Увесь інший світ					
	Усього	5 877 500,2	2 334 401,4	55 663,1	747 634,7	2 739 801,1

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державного комітету
статистики України
від 15.02.2010р. № 57

**Методологічні положення щодо
складання допоміжних (сателітних)
рахунків освіти в Україні**

Методологічні положення вміщують роз'яснення щодо складання допоміжних рахунків освіти за основними категоріями учасників фінансування системи освіти (джерелами фінансування, фінансуючими організаціями, постачальниками освітніх послуг (освітніми ступенями, типами закладів), функціями освіти (видами діяльності, видами продукції). У рекомендаціях наведені роз'яснення щодо системи стандартних класифікацій, адаптованих до національних умов, визначень, джерел даних та порядку заповнення основного набору таблиць, які використовуються при складанні допоміжних рахунків освіти.

Методологічні положення призначені для використання фахівцями Держкомстату, центральних органів виконавчої влади та наукових організацій.

Методологічні положення підготовлені співробітниками департаменту статистики послуг Держкомстату:

Калачовою І.В.	директором департаменту статистики послуг
Самченко І.М.	заступником директора департаменту статистики послуг
Кармазіною О.О.	начальником відділу статистики послуг гуманітарної сфери

Державний комітет статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01023, Україна
- телефони: 287-65-22, 234-12-24, 287-13-33
- факс: 235-37-39
- електронна пошта: I.Kalachova@ukrstat.gov.ua

Зміст

	стор.
Передмова.....	42
Загальні положення	43
Інструменти	44
Таблиці допоміжних рахунків освіти	46
Джерела даних	47
Список використаних джерел	56
Додаток 1. Класифікації допоміжних (сателітних) рахунків освіти в Україні.....	57
Додаток 2. Розподіл годин викладання в загальноосвітніх навчальних закладах.....	60
Додаток 3. Розподіл витрат домогосподарств на супутню продукцію освіти у 2003/2004 навчальному році	60
Додаток 4. Аналітичні таблиці допоміжних (сателітних) рахунків освіти, Україна 2007 рік	61

Передмова

Методологічні положення підготовлені на виконання заходів Стратегії розвитку державної статистики на період до 2012 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 1413-р, Програми розвитку системи національних рахунків (СНР) на період до 2010 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 07.04.2003 № 475, та з метою розвитку методології складання допоміжних (сателітних) рахунків.

Розвиток державної статистики передбачає гармонізацію національної системи показників з міжнародними стандартами на рівні, рекомендованому для статистичних служб країн – кандидатів на членство в Європейському Союзі. Відповідно до змісту модуля 1.03.01 "Статистика освіти" Компендіуму Європейської статистичної комісії (Statistical Requirements Compendium, 2009 edition) одним із завдань статистичних служб співтовариства є забезпечення виробництва порівнянних статистичних індикаторів з освіти для актуалізації основного джерела даних "Запитальника по системах освіти" (UOE), який підготовлено Інститутом статистики ЮНЕСКО, Організацією економічного співробітництва та розвитку та Євростатом (UNESCO Institute of Statistics, OECD, Eurostat). Враховуючи, що до складу "Запитальника по системах освіти" включені таблиці щодо надходження коштів та розподілення фінансових потоків між основними учасниками національних систем освіти, Євростатом розроблені методологічні документи про складання допоміжних рахунків освіти, які базуються на визначенні витрат.

Допоміжні (сателітні) рахунки – спеціальна структура обліку у форматі рахунків та таблиць, які відображають інформацію про конкретну галузь для отримання повного та систематизованого уявлення про неї. Допоміжні (сателітні) рахунки освіти призначені для отримання повної інформації про стан фінансування національних систем освіти на основі використання стандартних статистичних інструментів (класифікацій), адаптованих до національних умов та визначень.

Метою розроблення цих положень є:

- впровадження у національну статистику практики складання допоміжних рахунків освіти як інструменту, що спеціально розроблений для оцінки використання ресурсів у галузі;
- забезпечення участі України у заповненні таблиць "Запитальника по системах освіти" (UOE) щодо фінансування системи освіти;
- документування джерел даних та методологічних підходів до здійснення розрахунків щодо розподілу та руху фінансових потоків між основними категоріями учасників національної системи освіти;
- поширення методологічних роз'яснень серед основних користувачів статистичної інформації для кращого розуміння можливостей щодо її

використання для моніторингу та оцінки діяльності системи освіти, прогнозування її фінансових потреб.

При підготовці положень ураховані особливості національного бюджетного законодавства та існуючої на цей час інформаційної бази.

Загальні положення

Розвитку систем освіти, який спрямований на зростання інтелекту націй, приділяється велика увага в усьому світі. Однак цей розвиток потребує постійних фінансових витрат та їх обґрунтованого розподілення. Саме тому отримання більш точної інформації щодо фінансування систем освіти стає важливим елементом розроблення політики у цій галузі. Допоміжні рахунки освіти – широко визнаний у європейській статистичній практиці метод узагальнення, опису й аналізу фінансування національних систем освіти, який використовується для удосконалення їх діяльності. Розроблення допоміжних рахунків освіти започатковане у Франції, Нідерландах, Об'єднаному Королівстві та Норвегії упродовж 1980-1990 років та на цей час впроваджено в інших країнах Європейського Союзу. Методологія складання допоміжних рахунків освіти розроблена європейськими статистиками для забезпечення Європейської статистичної комісії співставними індикаторами щодо фінансових потоків, спрямованих країнами у цю галузь.

Крім того, допоміжні рахунки освіти можуть використовуватися і в інших нестатистичних цілях. Допоміжні рахунки освіти – це інструмент, придатний для інформування керівників у галузі освіти по таких питаннях: розробка стратегії, її реалізація, ведення політичного діалогу, моніторинг та оцінка діяльності всієї системи. У першу чергу рахунки призначені для політиків та керівників, які можуть використати їх для поліпшення управління діяльністю системи освіти.

Це особливо важливо для визначення майбутніх завдань та цілей. За умови регулярного використання рахунки освіти допомагають відслідковувати тенденції витрат, що має значення для моніторингу та оцінки системи освіти. Дані рахунків освіти можуть використовуватися для прогнозування фінансових потреб системи освіти країни.

Інформація цих рахунків у поєднанні з нефінансовими даними, такими як рівень охоплення населення країни освітніми програмами, кількість учнів, охоплених певними освітніми ступенями або напрямками, та рівень споживання ресурсів постачальниками освітніх послуг, дозволяє політикам приймати обґрунтовані стратегічні рішення й уникнути потенційно несприятливих.

Допоміжні рахунки освіти - це стандартний набір таблиць, у яких представлені різні аспекти національних витрат на освіту. Рахунки охоплюють усі витрати на освіту в країні, включаючи державні, приватні та донорські. Крім визначення того, скільки коштів надходить із кожного з зазначених джерел, рахунки освіти показують рух фінансових потоків від одного учасника системи освіти до іншого. Таким чином, рахунки освіти

містять інформацію про джерела фінансування системи освіти, фінансуючі організації, визначають фінансові ресурси усіх постачальників освітніх послуг та показують, на здійснення яких видів діяльності й у якому обсязі постачальники використовують кошти.

Інструменти

У якості інструментів у допоміжних рахунках освіти використовуються стандартні класифікації (додаток 1), адаптовані до певних національних особливостей відповідно до законодавств про освіту, які призначені для визначення всіх учасників системи освіти, серед яких розрізняють такі категорії:

Джерела фінансування (FS). Це групування містить інформацію про надходження коштів до системи освіти. Прикладами є сектор загального державного управління, домашні господарства, роботодавці, донорські організації. На рівні джерел фінансування визначаються суспільні кошти (державні) – кошти сектору загального державного управління та недержавні кошти.

Фінансуючі організації (EF) або фінансові посередники. Це групування містить інформацію про категорію учасників системи освіти, які отримують фінансові кошти від джерела та використовують їх для фінансування послуг освіти або пов'язаних з освітою. Це дуже важлива категорія, оскільки повноваження фінансових посередників дають їм можливість впливати на використання фінансових коштів або фактично здійснювати контроль над ними. Ця категорія містить інформацію про організацію фінансових коштів. Наприклад, якщо міністерство фінансів (джерело фінансування) розподіляє кошти міністерству освіти та науки (фінансовий посередник), то саме це відомство вирішує, як фактично отримані фінансові кошти розподілити в системі освіти. У якості прикладів можна навести й інші міністерства та відомства: міністерство оборони, міністерство внутрішніх справ, міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту тощо.

Центральні органи державного управління (**EF.1.1**) здійснюють пряме фінансування управління освітою (фактичне колективне споживання) та надання послуг і супутніх товарів (підручники) у цій галузі.

Регіональні та місцеві органи управління (**EF.1.2**) також здійснюють пряме фінансування управління освітою та іноді відіграють більш суттєву роль, ніж центральні органи державного управління, у наданні послуг у галузі освіти та фактично можуть майже у повному обсязі фінансувати освіту певного ступеня.

Приватні фірми та корпорації (**EF.2.1**) здійснюють фінансування послуг та супутніх товарів освіти для своїх працівників за рахунок коштів роботодавців.

Домашні господарства (**EF.2.2**) здійснюють пряму оплату послуг і супутніх товарів освіти за рахунок власних доходів.

Інший світ (ЕФ.3) здійснює фінансування послуг та товарів у вигляді міжнародної допомоги.

Постачальники освітніх послуг (ЕР) або провайдери. Ця категорія учасників визначається кінцевими споживачами фінансових коштів системи освіти. Постачальники – це організації, які забезпечують освітні послуги. Прикладами є дошкільні заклади, загальноосвітні навчальні заклади, професійно-технічні навчальні заклади, вищі навчальні заклади всіх рівнів акредитації тощо. Класифікування постачальників освітніх послуг здійснюється з метою об'єднання різних інституційних одиниць у групи, які можна порівняти на міжнародному рівні. Для забезпечення такого порівняння використовується групування постачальників послуг за ступенями освіти відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (МСКО).

Функції освіти або види діяльності (ЕС) – це види діяльності, які здійснюють постачальники освітніх послуг за рахунок отриманих коштів. Інформація цього рівня забезпечує відповідь на питання, на здійснення яких видів діяльності (надання видів продукції) і в якому обсязі провайдери використовують кошти та про види освітніх послуг або заходів, які здійснювалися у країні. Прикладами є надання освітніх послуг і адміністративні заходи у системі освіти, а також супутні види діяльності: харчування, медичне обслуговування, перевезення школярів, постачання підручників.

Основні категорії наведених вище класифікацій за потребою розподіляються на більш детальні підкатегорії та кодуються цифровими значеннями. Наприклад, джерела фінансування можуть розподілятися на державні кошти, приватні кошти, кошти іншого світу.

Таким чином, учасники системи освіти в таблицях допоміжних рахунків освіти представлені шляхом скороченої назви класифікації, цифровим кодом, а потім повною назвою підкатегорії.

Таблиці рахунків освіти повинні відповідати стандартній методологічній структурі міжнародних класифікацій. Одночасно структура стандартних міжнародних класифікацій дозволила Україні адаптувати стандарти шляхом створення підкатегорій з урахуванням специфіки своєї системи освіти. Ці підкатегорії дозволили включити в національну систему допоміжних рахунків освіти характеристики, які є важливими для України, одночасно підтримуючи та використовуючи поняття, визначені на міжнародному рівні як стандарти. Ефективні підкатегорії відповідають таким критеріям:

- Політична значимість. Створення нових підкатегорій пов'язане з додатковою роботою, тому можливість їх застосування повинна відповідати існуючій політиці в системі освіти.
- Стандарти. Підкатегорії повинні розроблятися відповідно до міжнародних стандартів та правил.
- Гнучкість. Специфічні потреби та інтереси країни повинні підпорядковуватися загальним правилам.

- Взаємовиключення. Підкатегорії повинні бути взаємовиключаючими та повними для того, щоб кожна операція могла бути віднесена лише до однієї з них.
- Реалізація. Для підкатегорії необхідно забезпечити збір даних по витратах.

Таблиці допоміжних рахунків освіти

У системі допоміжних рахунків освіти витрати освіти організовані та зведені у рамках трьох основних таблиць. Крім того, статистичні служби відповідно до особливостей національних законодавств про освіту складають додаткові таблиці. Всі таблиці двовимірні та показують рух фінансових потоків від однієї категорії учасників до іншої. Кожний учасник процесу віднесений до певної категорії відповідно до стандартної методології рахунків освіти.

В основу концепції допоміжних рахунків освіти покладено визначення поняття витрат на освіту. Аналіз витрат дозволяє більш точно, ніж аналіз статей, наприклад державних бюджетів, оцінювати використання коштів, виділених за кошторисом витрат, які в кінцевому випадку не завжди використовуються за призначенням.

При оцінці національних витрат на освіту враховують усі види надходжень коштів у систему освіти. Витрати міжнародних організацій на освіту для резидентів певної країни також уважаються національними витратами на освіту.

Основний набір таблиць допоміжних рахунків освіти, який рекомендується складати з використанням вищенаведених інструментів та аналізувати країнам, показує рух фінансових потоків:

- від постачальників послуг освіти до функцій освіти (видів діяльності);
- від джерел фінансування/фінансуючих організацій до постачальників послуг освіти;
- від джерел фінансування/фінансуючих організацій до функцій освіти (видів діяльності).

Крім того, існує ряд додаткових таблиць, які надають можливість показати рух фінансових потоків від: фінансуючих організацій до функцій освіти по окремих постачальниках послуг освіти (окремих типах закладів та освітніх ступенях). Існують також додаткові таблиці, що демонструють середні витрати на одного учня/студента по всіх постачальниках освітніх послуг (освітніх ступенях) за фінансуючими організаціями та видами діяльності.

Джерела даних

Звіт про виконання державного бюджету.

Звіт про виконання місцевих бюджетів.

Державні статистичні спостереження з питань діяльності підприємств сфери послуг (форма №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг").

Вибіркове обстеження умов життя домогосподарств.

Державні статистичні спостереження зі статистики освіти (форми №2-3 нк "Звіт вищого навчального закладу на початок навчального року" та №85-к "Звіт дошкільного навчального закладу за рік").

Вибіркове модульне обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий Банк, 2005 рік (модуль освіта).

Адміністративні дані Міністерства освіти та науки України (форми №76-рвк "Зведений звіт денних загальноосвітніх навчальних закладів на початок навчального року", №ЗВ-1 "Зведений звіт вечірніх (змінних) шкіл на початок навчального року" та №3 (профтех) "Зведений звіт про контингент учнів та слухачів професійно-технічних навчальних закладів за рік").

Накази Міністерства освіти та науки України "Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів 12-річної школи".

Визначення обсягів коштів, спрямованих на освіту за джерелами фінансування

Код	Опис коду	Порядок визначення
FS.1	Державні кошти	Сума FS.1.1; FS.1.2
FS.1.1	Кошти державного бюджету	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), видатки на освіту, функціональний код 0900 за виключенням функціональних кодів 0960 "позашкільні заклади освіти, заходи із позашкільної роботи з дітьми", 0980 "наукові дослідження та розробки в галузі освіти" та 0990 "інші заклади та заходи у сфері освіти".
FS.1.2	Кошти місцевих бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя	Звіт про виконання місцевих бюджетів (за рік), видатки на освіту, функціональний код 0900 за виключенням функціональних кодів 0960 "позашкільні заклади освіти, заходи із позашкільної роботи з дітьми", 0980 "наукові дослідження та розробки в галузі освіти" та 0990 "інші заклади та заходи у сфері освіти".
FS.2	Недержавні кошти	Сума FS.2.1; FS.2.2
FS.2.1	Кошти роботодавців	Обсяг послуг, реалізованих закладами освіти за видами економічної діяльності: початкова загальна освіта, середня освіта, вища освіта, освіта дорослих та інші види освіти, що були надані підприємствам, установам, організаціям (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, сума рядків 4 та 5).

FS.2.2	Кошти домашніх господарств	Витрати на освіту (послуги освіти та супутня продукція) домогосподарств за рік (послуги освіти за ступенями відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти та придбання підручників, шкільного одягу, канцелярських товарів тощо): обсяг послуг, реалізованих закладами освіти за видами економічної діяльності: початкова загальна освіта, середня освіта, вища освіта, освіта дорослих та інші види освіти, що були надані населенню (оплачені населенням) (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, рядок 3); витрати домогосподарств на підручники та матеріали для навчання, утримання шкільних приміщень, форму та інший одяг, харчування тощо – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк як альтернативне джерело інформації - результати обстеження умов життя домогосподарств за поточний рік.
FS.3	Увесь інший світ	Кошти донорів

Розподіл коштів, спрямованих на освіту за фінансуючими організаціями

Код	Опис коду	Порядок визначення
EF.1	Державний сектор	Сума EF.1.1; EF.1.2
EF.1.1	Центральний уряд	Сума EF.1.1.1 - EF.1.1.11
<i>EF.1.1.1</i>	<i>Міністерство освіти та науки</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 220, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950 та за кодом 0970.
<i>EF.1.1.2</i>	<i>Міністерство внутрішніх справ</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 100, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.3</i>	<i>Міністерство культури і туризму</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 180, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.4</i>	<i>Міністерство оборони</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за

		рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 210, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.5</i>	<i>Міністерство охорони здоров'я</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 230, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.6</i>	<i>Міністерство праці і соціальної політики</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 250, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.7</i>	<i>Міністерство аграрної політики</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 280, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.8</i>	<i>Міністерство транспорту та зв'язку</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 310, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.9</i>	<i>Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 340, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.10</i>	<i>Міністерство фінансів</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 350, кошти за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.11</i>	<i>Інші міністерства та відомства</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування коди міністерств та відомств, які були розпорядниками коштів державного бюджету, що спрямовані на освіту та за програмами, розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	Звіт про виконання місцевих бюджетів (за рік), видатки на освіту за функціональними кодами від 0910 до 0950 та код 0970.

EF.2	Недержавний сектор	Сума EF.2.1; EF.2.2
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	Обсяг послуг, реалізованих закладами освіти за видами економічної діяльності: початкова загальна освіта, середня освіта, вища освіта, освіта дорослих та інші види освіти, що були надані підприємствам, установам, організаціям (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, сума рядків 4 та 5).
EF.2.2	Домашні господарства	Витрати на освіту (послуги освіти та супутня продукція) домогосподарств за рік (послуги освіти за ступенями відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти та придбання підручників, шкільного одягу, канцелярських товарів тощо): обсяг послуг, реалізованих закладами освіти за видами економічної діяльності: початкова загальна освіта, середня освіта, вища освіта, освіта дорослих та інші види освіти, що були надані населенню (оплачені населенням) (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, рядок 3); витрати домогосподарств на підручники та матеріали для навчання, утримання шкільних приміщень, форму та інший одяг, харчування тощо – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк як альтернативне джерело інформації - результати обстеження умов життя домогосподарств за поточний рік.
EF.3	Увесь інший світ	Кошти донорів

**Розподіл коштів, спрямованих на освіту за постачальниками
(провайдерами) послуг освіти**

Код	Опис коду	Порядок визначення
EP.1	Початкова загальна освіта	Сума EP.1.1; EP.1.2
EP.1.1	Допочаткове навчання	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0910 (дошкільні заклади освіти, дитячі будинки в т.ч. сімейного типу)+кошти роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.10.1 (КВЕД))+кошти домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 лише за видом

		економічної діяльності 80.10.1 (КВЕД)).
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	% (експертно на основі розподілу кількості учнів за різними ступенями освіти за МСКО) від даних звітів про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, сума кодів 0921; 0922; 0923, що дорівнює коду 0920 (Загальноосвітні навчальні заклади, у т.ч. школа-дитячий садок, інтернат при школі, спеціалізовані школи, ліцеї, гімназії, колегіуми), вечірні (змінні школи); Загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати – загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів для поглибленої підготовки дітей у галузі науки і мистецтв, фізичної культури і спорту, інших галузях, ліцеї; Загальноосвітні спеціальні навчальні заклади – загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні санаторні школи-інтернати; загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків; спеціальні загальноосвітні школи)+ % (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970 +% коштів роботодавців (відповідно до ЕР.2.1 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД)) +% коштів домашніх господарств (відповідно до ЕР.2.2 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
ЕР.2	Середня освіта	Сума ЕР.2.1; ЕР.2.2
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/Другий етап базової освіти	% (експертно на основі розподілу кількості учнів за різними ступенями освіти за МСКО) від даних звітів про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, сума кодів 0921; 0922; 0923, що дорівнює коду 0920 (Загальноосвітні навчальні заклади, у т.ч. школа-дитячий садок, інтернат при школі, спеціалізовані школи, ліцеї, гімназії, колегіуми), вечірні (змінні школи); Загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати – загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів для поглибленої підготовки дітей у галузі науки і мистецтв, фізичної культури і спорту, інших галузях, ліцеї; Загальноосвітні спеціальні навчальні заклади – загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні санаторні школи-інтернати;

		загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків; спеціальні загальноосвітні школи)+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970 + % коштів роботодавців (відповідно до EF.2.1 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+% коштів домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	% (експертно на основі розподілу кількості учнів за різними ступенями освіти за МСКО) від даних звітів про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, сума кодів 0921; 0922; 0923, що дорівнює коду 0920 (Загальноосвітні навчальні заклади, у.т.ч. школа-дитячий садок, інтернат при школі, спеціалізовані школи, ліцеї, гімназії, колегіуми), вечірні (змінні школи); Загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати – загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів для поглибленої підготовки дітей у галузі науки і мистецтв, фізичної культури і спорту, інших галузях, ліцеї; Загальноосвітні спеціальні навчальні заклади – загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні санаторні школи-інтернати; загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків; спеціальні загальноосвітні школи)+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970+% коштів роботодавців (відповідно до EF.2.1 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+ % коштів домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0930 (Професійно-технічні заклади освіти; професійно-технічні училища соціальної реабілітації))+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970+кошти роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.22.0 (КВЕД)) + кошти домашніх господарств

		(відповідно до EF.2.2 лише за видом економічної діяльності 80.22.0 (КВЕД))+ кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти. відповідного ступеня
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	Сума ЕР.4.1; ЕР.4.2
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0941 (Вищі навчальні заклади I і II рівнів акредитації)+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970+% (експертно) коштів роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.3 (КВЕД)) + % (експертно) коштів домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 лише за видом економічної діяльності 80.3 (КВЕД))+ кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0942 (Вищі навчальні заклади III і IV рівнів акредитації)+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970 + % (експертно) коштів роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.3 (КВЕД)) + % (експертно) коштів домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 лише за видом економічної діяльності 80.3 (КВЕД))+ кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/післядипломна освіта	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0950 (Заклади післядипломної освіти III - IV рівнів акредитації (академії, інститути, центри підвищення кваліфікації, перепідготовки, вдосконалення; інші заклади і заходи післядипломної освіти))+ кошти роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.42.0 (КВЕД)) + кошти домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 лише за видом економічної діяльності 80.42.0 (КВЕД)).

Розподіл коштів, спрямованих на освіту за функціями освіти

Код	Опис коду	Порядок визначення
ЕС.1	Послуги у сфері освіти	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+0921+0922+0923+0930+0941+0942+0950 (сума кодів 1110+1120+1131+1136+1137+1138+1139+1150+1170)+кошти роботодавців (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, сума рядків 4 та 5)+кошти домашніх господарств (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, рядок 3).
ЕС.2	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Сума ЕС.2.1; ЕС.2.2; ЕС.2.3
ЕС.2.1	Медичні послуги	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+ 0921+ 0922+ 0923+0930+ 0941+0942+0950, код 1132.
ЕС.2.2	Послуги харчування	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910 + 0921+ 0922+0923+0930+0941+0942+0950, код 1133+ витрати домогосподарств на харчування учнів/студентів – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк.
ЕС.2.3	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+ 0921+ 0922+0923+0930+0941+0942+0950, сума кодів 1160+1200+1140+(2000-2400)+ витрати домогосподарств на утримання шкільних приміщень – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк.
ЕС.3	Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Сума ЕС.3.1; ЕС.3.2; ЕС.3.3; ЕС.3.4
ЕС.3.1	Інвентар та обмундирування	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+0921+ 0922+0923+0930+0941+0942+0950, код 1134+ витрати домогосподарств на форму та інший

		одяг для учнів/студентів – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк.
ЕС.3.2	Транспортні послуги	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+0921+0922+0923+0930+0941+0942+0950, код 1135
ЕС.3.3	Підручники та канцелярські товари	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією, код 0970+витрати домогосподарств на підручники та матеріали для навчання – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк.
ЕС.3.4	Фінансові послуги/трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+ 0921+0922+0923+0930+0941+0942+0950, сума кодів 1310+1341+1342+1343+1350 +2400.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про освіту" від 23.05.1991 №1060-XII із змінами і доповненнями.
2. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 №2542-III із змінами і доповненнями.
3. Міжнародна стандартна класифікація освіти. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури, 1997.
4. Компендіум Європейської статистичної комісії (Statistical Requirements Compendium, 2009 edition).
5. Review of Educational expenditure concepts in the UOE collection. European Commission, UOE sub-group on educational expenditure, 2007.
6. Accounting basis and the definition of expenditure. European Commission, UOE sub-group on educational expenditure, 2007.

Класифікації допоміжних рахунків освіти в Україні

Джерела фінансування

Джерела фінансування (Financing Sources (FS)) – організації або інші суб'єкти, що виділяють кошти, які використовуються в системі освіти організаціями, що фінансують.

Код	Опис коду
FS.1	Державні кошти
FS.1.1	Кошти державного бюджету
FS.1.2	Кошти місцевих бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя
FS.2	Недержавні кошти
FS.2.1	Кошти роботодавців
FS.2.2	Кошти домашніх господарств
FS. 3	Увесь інший світ

Фінансуючі організації

Фінансуючі організації (Financing Agents (EF)) – організації або інші суб'єкти, що розпоряджаються коштами, які виділяються джерелами фінансування, для оплати отриманих результатів діяльності, що враховуються в рамках допоміжних рахунків освіти.

Код *	Опис коду
EF.1	Державний сектор
EF.1.1	Центральний уряд
<i>EF.1.1.1</i>	<i>Міністерство освіти та науки</i>
<i>EF.1.1.2</i>	<i>Міністерство внутрішніх справ</i>
<i>EF.1.1.3</i>	<i>Міністерство культури і туризму</i>
<i>EF.1.1.4</i>	<i>Міністерство оборони</i>
<i>EF.1.1.5</i>	<i>Міністерство охорони здоров'я</i>
<i>EF.1.1.6</i>	<i>Міністерство праці і соціальної політики</i>
<i>EF.1.1.7</i>	<i>Міністерство аграрної політики</i>
<i>EF.1.1.8</i>	<i>Міністерство транспорту та зв'язку</i>
<i>EF.1.1.9</i>	<i>Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту</i>
<i>EF.1.1.10</i>	<i>Міністерство фінансів</i>
<i>EF.1.1.11</i>	<i>Інші міністерства та відомства</i>
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд
EF.2	Недержавний сектор
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації
EF.2.2	Домашні господарства
EF.3	Увесь інший світ

* Курсивом виділені підкатегорії, що додані та є доповненням до стандартних міжнародних категорій.

Постачальники (провайдери) послуг освіти

Постачальники (провайдери) послуг освіти (Providers (EP)) – суб'єкти, що одержують кошти в обмін на результати діяльності або за здійснення діяльності, що враховуються в рамках допоміжних рахунків освіти.

Код	Опис коду для групування провайдерів за ступенями освіти відповідно до МСКО (Міжнародна стандартна класифікація освіти)	Код ступеня освіти за МСКО (Міжнародна стандартна класифікація освіти)	Опис коду для групування провайдерів за типом навчальних закладів, які в Україні забезпечують отримання відповідного ступеня освіти
EP.1	Початкова загальна освіта		
EP.1.1	Допочаткове навчання	0	Дошкільні навчальні заклади
EP.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	1	Середні загальноосвітні навчальні заклади 1 ступеня (1-3 (4) класи денних загальноосвітніх навчальних закладів)
EP.2	Середня освіта		
EP.2.1	Перший етап середньої освіти/Другий етап базової освіти	2	Середні загальноосвітні навчальні заклади 2 ступеня (5-9 класи денних і вечірніх загальноосвітніх навчальних закладів)
EP.2.2	Другий етап середньої освіти	3 (3B)	Середні загальноосвітні навчальні заклади 3 ступеня (10-11 (12) класи денних і вечірніх загальноосвітніх навчальних закладів), ПТНЗ, учні (слухачі) яких здобувають повну загальну середню освіту і кваліфікацію "кваліфікований робітник"
EP.3	Післясередня, не вища освіта	4 (4B)	ПТНЗ, учні (слухачі) яких після отримання повної загальної середньої освіти здобувають кваліфікацію "кваліфікований робітник"
EP.4	Перший етап вищої освіти	5A 5B	ВНЗ III-IV рівнів акредитації ВНЗ I-II рівнів акредитації
EP.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	5B	ВНЗ I-II рівнів акредитації
EP.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	5A	ВНЗ III-IV рівнів акредитації

Код	Опис коду для групування провайдерів за ступенями освіти відповідно до МСКО (Міжнародна стандартна класифікація освіти)	Код ступеня освіти за МСКО (Міжнародна стандартна класифікація освіти)	Опис коду для групування провайдерів за типом навчальних закладів, які в Україні забезпечують отримання відповідного ступеня освіти
EP.5	Другий етап вищої освіти (аспірантура, докторантура) та освіта, не розподілена за ступенями/післядипломна освіта	6/-	ВНЗ та наукові установи, що мають аспірантури, докторантури/ ВНЗ та інші навчальні заклади післядипломної освіти

Функції

Функції (Functions (EC)) – види наданої продукції (товарів і послуг) у межах виконаної діяльності, що враховуються в рамках допоміжних рахунків освіти.

Код	Опис коду	Код СКП (CRA)
ЕС.1	Послуги у сфері освіти	80.0
ЕС.2	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	
ЕС.2.1	Медичні послуги	85
ЕС.2.2	Послуги харчування	55.51
ЕС.2.3	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)	75/40, 74.12.0, 60.22.0, 45.21.1
ЕС.3	Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	
ЕС.3.1	Інвентар та обмундирування	52.41,52.43
ЕС.3.2	Транспортні послуги	60.23.0
ЕС.3.3	Підручники та канцелярські товари	52.47
ЕС.3.4	Фінансові послуги/трансферти населенню, стипендії, субсидії, поточні трансферти, капітальні трансферти	74.12.0

Додаток 2

Розподіл годин викладання в загальноосвітніх навчальних закладах
(на основі наказів Міністерства освіти та науки України від 29.11.2005 р. №682; від 23.02.2004 р. № 132 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 05.02.2009 р. № 66; від 20.05.2003 р. № 306 "Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів 12-річної школи")

Навчальні класи	Кількість годин викладання на тиждень	Розподіл годин викладання на тиждень у %	Розподіл годин викладання на тиждень за освітніми ступенями у %
1-й	19,5	6,18	
2-й	19,5	6,18	
3-й	21,5	6,81	
4-й	21,5	6,81	1-4 й =25,98
5-й	24,5	7,77	
6-й	26,5	8,40	
7-й	29,5	9,35	
8-й	29,5	9,35	
9-й	30,5	9,67	5-9 й = 44,54
10-й	31,5	9,98	
11-й	31,5	9,98	
12-й	30,0	9,51	10-12 й = 29,48
Усього	315,5	100,00	100,00

Додаток 3

Розподіл витрат домогосподарств на супутню продукцію освіти у
2003/2004 навчальному році
(за даними вибіркового модульного обстеження домогосподарств
"Здоров'я та освіта", Світовий банк)

Освітній ступінь	Середні витрати на одного учня / студента (грн.)			
	Підручники та канцелярські товари	Утримання навчальних приміщень	Шкільна форма або інший одяг	Харчування / житло
Початкова та середня освіта	50	24	181	252
Професійно-технічна освіта	63	37	219	568
Вища освіта I-II рівнів акредитації	95	59	265	900
Вища освіта III-IV рівнів акредитації	91	85	295	883

**Додаток 4. Аналітичні таблиці
допоміжних (сателітних) рахунків освіти,
Україна 2007 рік**

**Таблиця 1. Розподіл витрат на освіту
по провайдерах (постачальниках послуг) та функціях**

(тис.грн.)

			ЕС.1	ЕС.2	ЕС.2.1	ЕС.2.2	ЕС.2.3
		Усього	Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Медичні послуги	Послуги харчування	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)
ЕР.1	Початкова загальна освіта	12 227 824,8	8 448 699,2	3 199 441,2	8 601,0	1 492 567,6	1 698 272,6
ЕР.1.1	Допочаткове навчання	5 493 578,0	3 817 206,0	1 583 526,9	4 130,5	777 287,5	802 108,9
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	6 734 246,9	4 631 493,1	1 615 914,3	4 470,5	715 280,1	896 163,7
ЕР.2	Середня освіта	14 973 341,7	10 297 948,8	3 592 924,1	9 940,1	1 590 398,2	1 992 585,8
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	10 130 790,3	6 967 473,4	2 430 931,0	6 725,4	1 076 045,1	1 348 160,6
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	4 842 551,3	3 330 475,4	1 161 993,1	3 214,7	514 353,1	644 425,2
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	3 102 596,5	1 849 261,1	589 646,1	1 984,4	249 974,4	337 687,3
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	22 269 371,5	17 161 159,5	2 986 728,8	1 060,2	2 551 005,0	434 663,6
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	4 217 202,0	3 437 903,6	459 331,0	90,2	405 379,5	53 861,3
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	18 052 169,4	13 723 256,0	2 527 397,7	969,9	2 145 625,6	380 802,2
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта	897 232,7	772 499,8	95 367,2	72,6	620,7	94 673,9
	Усього	53 470 367,2	38 529 568,4	10 464 107,3	21 658,3	5 884 565,9	4 557 883,2

продовження

		ЕС.3	ЕС.3.1	ЕС.3.2	ЕС.3.3	ЕС.3.4
		Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Інвентар та обмундирування	Транспортні послуги	Підручники та канцелярські товари	Фінансові послуги/трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери
ЕР.1	Початкова загальна освіта	579 684,5	338 964,8	40 087,3	113 860,5	86 771,9
ЕР.1.1	Допочаткове навчання	92 845,1	28 232,3	6 404,2		58 208,6
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	486 839,4	310 732,5	33 683,1	113 860,5	28 563,3
ЕР.2	Середня освіта	1 082 468,8	690 901,9	74 893,1	253 164,4	63 509,4
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	732 385,9	467 456,3	50 671,8	171 288,1	42 969,7
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	350 082,9	223 445,6	24 221,3	81 876,3	20 539,7
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	663 689,3	59 200,4	29 957,1	14 688,7	559 843,1
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	2 121 483,1	827 022,0	9 993,0	320 746,5	963 721,6
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	319 967,4	117 848,0	989,5	51 796,6	149 333,3
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	1 801 515,7	709 174,0	9 003,5	268 949,9	814 388,3
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта	29 365,6	1 287,7	5 298,0		22 780,0
	Усього	4 476 691,4	1 917 376,8	160 228,5	702 460,1	1 696 626,0

Таблиця 2. Розподіл витрат на освіту по фінансуючих організаціях (джерелах фінансування) та провайдерах (постачальниках послуг)

		(тис.грн.)						
		Усього	ЕР.1	ЕР.1.1	ЕР.1.2	ЕР.2	ЕР.2.1	ЕР.2.2
			Початкова загальна освіта	Доплаткове навчання	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	Середня освіта	Перший етап середньої освіти/ Другий етап базової освіти	Другий етап середньої освіти
EF.1	Державний сектор	40 296 880,1	11 140 530,2	5 257 741,8	5 882 788,4	13 080 156,2	8 849 882,8	4 230 273,3
EF.1.1.	Центральний уряд	14 570 791,6	105 453,3	32 511,9	72 941,4	162 182,4	109 730,8	52 451,7
<i>EF.1.1.1</i>	<i>Міністерство освіти та науки України</i>	10 439 395,8	61 838,8		61 838,8	137 496,2	93 028,4	44 467,9
<i>EF.1.1.2</i>	<i>Міністерство внутрішніх справ України</i>	474 703,9	30 883,7	30 883,7				
<i>EF.1.1.3</i>	<i>Міністерство культури і туризму України</i>	279 785,5	9 576,1		9 576,1	21 292,1	14 406,0	6 886,1
<i>EF.1.1.4</i>	<i>Міністерство оборони України</i>							
<i>EF.1.1.5</i>	<i>Міністерство охорони здоров'я України</i>	864 212,7						
<i>EF.1.1.6</i>	<i>Міністерство праці і соціальної політики України</i>	18 350,6						
<i>EF.1.1.7</i>	<i>Міністерство аграрної політики України</i>	1 312 544,3						
<i>EF.1.1.8</i>	<i>Міністерство транспорту та зв'язку України</i>	274 716,9						
<i>EF.1.1.9</i>	<i>Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту</i>	96 168,8						
<i>EF.1.1.10</i>	<i>Міністерство фінансів України</i>	241 841,4						
<i>EF.1.1.11</i>	<i>Інші міністерства та відомства</i>	569 071,6	3 154,7	1 628,2	1 526,5	3 394,1	2 296,4	1 097,7
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	25 726 088,5	11 035 076,9	5 225 229,9	5 809 847,0	12 917 973,7	8 740 152,1	4 177 821,7
EF.2	Недержавний сектор	13 173 487,1	1 087 294,7	235 836,2	851 458,5	1 893 185,5	1 280 907,5	612 278,0
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	587 669,0	2 314,9	313,9	2 001,0	4 449,2	3 010,3	1 438,9
EF.2.2	Домашні господарства	12 585 818,1	1 084 979,8	235 522,3	849 457,5	1 888 736,3	1 277 897,2	610 839,1
EF.3	Увесь інший світ							
	Усього	53 470 367,2	12 227 824,8	5 493 578,0	6 734 246,9	14 973 341,7	10 130 790,3	4 842 551,3

продовження

		ЕР.3	ЕР.4	ЕР.4.1	ЕР.4.2	ЕР.5
		Післясередня, не вища освіта	Перший етап вищої освіти	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/ післядипломна освіта
ЕФ.1	Державний сектор	2 680 297,4	12 890 733,3	2 759 214,0	10 131 519,3	505 163,1
ЕФ.1.1.	Центральний уряд	2 151 147,0	11 852 351,6	1 866 715,6	9 985 636,0	299 657,4
<i>ЕФ.1.1.1</i>	<i>Міністерство освіти та науки України</i>	2 135 035,9	8 100 137,3	1 228 602,4	6 871 534,9	4 887,6
<i>ЕФ.1.1.2</i>	<i>Міністерство внутрішніх справ України</i>		443 820,2		443 820,2	
<i>ЕФ.1.1.3</i>	<i>Міністерство культури і туризму України</i>		232 063,7	3 670,2	228 393,5	16 853,6
<i>ЕФ.1.1.4</i>	<i>Міністерство оборони України</i>					
<i>ЕФ.1.1.5</i>	<i>Міністерство охорони здоров'я України</i>		784 260,1	3 504,6	780 755,5	79 952,6
<i>ЕФ.1.1.6</i>	<i>Міністерство праці і соціальної політики України</i>		17 966,4	9 167,5	8 798,9	384,2
<i>ЕФ.1.1.7</i>	<i>Міністерство аграрної політики України</i>	6 990,4	1 293 906,4	492 728,1	801 178,3	11 647,5
<i>ЕФ.1.1.8</i>	<i>Міністерство транспорту та зв'язку України</i>		274 632,0	80 484,5	194 147,5	85,0
<i>ЕФ.1.1.9</i>	<i>Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту</i>		95 605,3	12 363,4	83 241,9	563,5
<i>ЕФ.1.1.10</i>	<i>Міністерство фінансів України</i>		220 635,8	10 320,6	210 315,2	21 205,6
<i>ЕФ.1.1.11</i>	<i>Інші міністерства та відомства</i>	9 120,7	389 324,4	25 874,3	363 450,1	164 077,7
ЕФ.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	529 150,4	1 038 381,8	892 498,4	145 883,4	205 505,7
ЕФ.2	Недержавний сектор	422 299,2	9 378 638,1	1 457 988,0	7 920 650,1	392 069,6
ЕФ.2.1	Приватні фірми та корпорації	69 831,7	326 490,3	51 209,1	275 281,2	184 582,9
ЕФ.2.2	Домашні господарства	352 467,5	9 052 147,8	1 406 779,0	7 645 368,9	207 486,7
ЕФ.3	Увесь інший світ					
	Усього	3 102 596,5	22 269 371,5	4 217 202,0	18 052 169,4	897 232,7

**Таблиця 3. Розподіл витрат на освіту
по фінансуючих організаціях (фінансових агентах) та функціях**

(тис.грн.)

			ЕС.1	ЕС.2	ЕС.2.1	ЕС.2.2	ЕС.2.3
		Усього	Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Медичні послуги	Послуги харчування	Адміністративні послуги/ Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)
EF.1	Державний сектор	40 296 880,1	31 874 640,7	6 240 351,7	21 658,3	2 016 602,6	4 202 090,8
EF.1.1	Центральний уряд	14 570 791,6	12 247 528,1	717 318,5	2 893,2	190 445,6	523 979,7
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	25 726 088,5	19 627 112,6	5 523 033,2	18 765,1	1 826 157,0	3 678 111,1
EF.2	Недержавний сектор	13 173 487,1	6 654 927,7	4 223 755,6		3 867 963,3	355 792,4
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	587 669,0	587 669,0				
EF.2.2	Домашні господарства	12 585 818,1	6 067 258,7	4 223 755,6		3 867 963,3	355 792,4
EF.3	Увесь інший світ						
	Усього	53 470 367,2	38 529 568,4	10 464 107,3	21 658,3	5 884 565,9	4 557 883,2

продовження

		ЕС.3	ЕС.3.1	ЕС.3.2	ЕС.3.3	ЕС.3.4
		Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Інвентар та обмундирування	Транспортні послуги	Підручники та канцелярські товари	Фінансові послуги/ Трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери
EF.1	Державний сектор	2 181 887,7	144 833,7	160 228,5	180 199,4	1 696 626,0
EF.1.1	Центральний уряд	1 605 945,1	27 466,0	38 681,1	179 121,8	1 360 676,2
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	575 942,6	117 367,8	121 547,4	1 077,7	335 949,8
EF.2	Недержавний сектор	2 294 803,7	1 772 543,1		522 260,7	
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації					
EF.2.2	Домашні господарства	2 294 803,7	1 772 543,1		522 260,7	
EF.3	Увесь інший світ					
	Усього	4 476 691,4	1 917 376,8	160 228,5	702 460,1	1 696 626,0